З нами Правда, з нами Справедливість, з нами Чесність і Честь

Третій ТОСТ

ГАЗЕТА ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

2022 рік ● ВЕРЕСЕНЬ ● № 17-18 (713—714)

У Києві відбувся форум «Захисники. Перекличка» в межах V Міжнародного ветеранського та волонтерського форуму «Там, де ми – там Україна», який традиційно щороку організовує Міністерство у справах ветеранів України спільно з благодійним фондом «Повернись живим».

ПЕРЕКЛИЧКА ЗАХИСНИКІВ

УЧАСТЬ У ЗУСТРІЧІ взяли представники влади, ветерани і діючі військовослужбовці, громадські діячі та волонтери, міжнародні партнери.

Відкрив форум Президент України Володимир Зеленський. Він зазначив, що до повномасштабного російського вторгнення в Україні налічувалося близько 500 тисяч учасників бойових дій.

«Зараз близько мільйона людей захищають Україну у Збройних Силах і в інших формуваннях, які протистоять окупантам. Хто вони, цей мільйон? Що таке боротися з російськими терористами до нашої перемоги? Це означає, що в кожного в Україні будуть родичі-ветерани, або друзі-ветерани, або колеги-ветерани, або знайомі-ветерани. Це означає, що ветеранська спільнота стане однією з найбільших в країні. І це означає, що потрібні відповідні зміни, які відображають цю нову реальність, і в державній політиці щодо ветеранів, і в суспільному сприйнятті ветеранів, і в усіх наших економічних гравців», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент зробив акцент на важливості безумовної поваги до ветеранів на всіх рівнях суспільного життя в Україні. І ця повага має втілюватися не на словах, а в цілком практичних речах. **(Докладніше читайте на 2-й стор.).**

Учасники форуму вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих Захисників і Захисниць.

Володимир Зеленський вручив орден «Золота Зірка» старшому техніку-інструктору вертолітної ескадрильї капітану Андрію Шогану, відзнаку Президента України «Хрест бойових заслуг» – майору Національної гвардії України Денису Нохріну та командиру зенітної ракетної батареї майору Євгенію Григоренку. Президент вручив ордени «Золота Зірка» з присвоєнням звання Герой України членам родин загиблих українських Захисників, удостоєних цього звання посмертно.

Звання Героя України посмертно присвоєно полковнику Сергію Котенку і заступнику командира окремого загону спеціального призначення «Азов» старшому лейтенанту Віталію Грицаєнку.

З вітальним словом до гостей форуму звернулися Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, міністр оборони України Олексій Резніков, головнокомандувач Збройних Сил Валерій Залужний.

Міністр у справах ветеранів України Юлія Лапутіна, виступаючи перед гостями форуму, зазначила, що держава вже напрацювала багато ініціатив, які допоможуть Захисникам і Захисницям інтегруватися у мирне життя після перемоги.

«Ті, хто наближає нашу перемогу, зараз знаходяться на фронті, у волонтерських осередках, лікують і реабілітують тих, хто зазнав поранень, рятують цивільне населення. Усі вони – Захисники і Захисниці, у кожного свій фронт. Держава має зробити все, щоб коли ми переможемо, інтегрувати всіх у мирне життя. Щоб Захисники і Захисниці повернулися до своїх осель, розвивали громади, родини, підприємництво. Для цього вже напрацьовано багато ініціатив», – сказала Юлія Лапутіна.

Міністр наголосила, що для цього необхідно надати ветеранам належні й дієві інструменти для відновлення.

«Зараз переважна частина Захисників і Захисниць знаходяться на фронті. Коли ми переможемо, держава має надати їм найбільший спектр інструментів, щоб вони стали Воїнами відновлення. А за потреби, у разі ескалації агресії ворога, – знову стали на захист країни», – наголосила Юлія Лапутіна.

Міністр у справах ветеранів України додала: «Я вірю у всіх вас, вірю у нас. Дух воїна – символ українців, ми не боїмося і завдяки цьому переможемо!».

Юлія Лапутіна закликала поаплодувати мужнім психологам Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення (ЦСПР) Міністерства у справах ветеранів України, які були присутні у залі. Під час часткової окупації Київської області Центр був знищений вщент внаслідок прямого влучання снаряду російського танку. Але колектив продовжував надавати населенню допомогу як під час російської окупації, так і після звільнення містечка. Президент України наголосив, що планує зробити особистий внесок у розвиток системи реабілітації ветеранів.

Після урочистого відкриття і виступів почесних гостей розпочалася панельна частина зустрічі. Зокрема, під час чотирьох дискусій учасники обговорили питання зміни образу Захисників і Захисниць, їхній статус у суспільстві, створення системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя, феномен волонтерства в Україні.

До учасників у режимі онлайн звернулися міністр у справах ветеранів Великої Британії Джоні Мерсер і державний секретар Міністерства у справах ветеранів Хорватії Шпіро Янович. Гостями у залі були зовнішньополітичні радники глав держав та урядів Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Польщі, Румунії, Словаччини, Угорщини і Чехії.

ВІСІМ РОКІВ І 200 ДНІВ

НА НЕПРОСТОМУ ШЛЯХУ ДО НАШОЇ ПЕРЕМОГИ

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ДОРОГИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

СЬОГОДНІ – 200 днів нашого спротиву. Нашої боротьби. Нашої вітчизняної війни. За волю, за незалежність, за право бути. У ці 200 днів нам чимало вдалось, але найважливіше, а тому найважче – попереду. І це звернення я хочу присвятити саме тим, хто попереду. І кому зараз найважче, бо вони роблять найважливіше.

Це всі Захисники й Захисниці України. Всі, хто мужньо стоїть 200 днів, а тому стоїть і Україна. Сильні, а тому ми – вільні. Незламні, а тому ми – незалежні. Наші бійці, які героїчно стримали ворога, а тепер не стримують себе. І женуть окупанта на півночі, півдні та сході. На всіх напрямках, але рухаючись лише в одному – вперед і до перемоги.

200 днів українського спротиву. Майже 5 тисяч годин. Майже 300 тисяч хвилин. Майже 20 мільйонів секунд. І рівно стільки ж причин, щоб усім, завдяки кому це можливо, сказати сьогодні «дякую». Мільйони разів. Без жодних «майже». Сказати, що ми віримо в них, віримо в їхню перемогу. Без жодних «майже».

Це всі наші воїни Збройних Сил України.

Сухопутні війська, наша піхота. Ви краще за інших знаєте: на війні мало романтики й багато тяжкої роботи. У ці дні її мужньо й самовіддано виконують наші окремі механізовані бригади. 92-га – імені кошового отамана Івана Сірка. 54-та – імені гетьмана Івана Мазепи. 14-та – імені князя Романа Великого. 60-та окрема піхотна Інгулецька бригада. Крок за кроком на Харківщині, Херсонщині, на Донбасі, зброєю, лопатою, руками, зубами – ви «вигризаєте» кожен метр, кожен рубіж, кожне наше місто й село.

Це наші танкісти. Ті, хто в латних рукавицях кує майбутню перемогу. І сьогодні, у день професійного свята. Це 3-тя, 4-та, 5-та окремі танкові бригади, танкові полки й батальйони, танкові роти у складі ДШВ, 17-та окрема танкова Криворізька бригада імені Костянтина Пестушка. А особливо – 1-ша окрема танкова Сіверська бригада. Всіх вас та всіх причетних я щиро вітаю з Днем танкіста.

Це наші ракетні війська та артилерія. Вас по праву кличуть «боги війни». Ви відправляєте окупантів на суд Божий. Ви відправляєте чортів назад у пекло. Сьогодні це з особливим запалом і вогником в очах робить 406-та окрема артилерійська бригада імені генерал-хорунжого Олексія Алмазова. Ми вдячні її бійцям і загалом усім, кого ми тепло звемо «наша арта».

Як описати вашу ювелірну роботу двома словами? Влучно й гучно. Ми дякуємо вам за кожне «влучно» й кожне «гучно». За всі знищені ворожі колони, склади, бази і штаби. Важливі переправи й мости. Там, де палає вашими зусиллями, і там, де ворог порушив правила пожежної безпеки. У народі й мережі всі бажають вам точних розрахунків і нових влучань, а окупантам кажуть зрозумілою їм мовою: «Хватит курить где попало. Курите там, где ещё не попало».

Це наші Повітряні сили. Бомбардувальна, штурмова, винищувальна, розвідувальна, військово-транспортна авіація. Захищаючи Україну, ви завжди на висоті.

Це наші Десантно-штурмові війська. Ви завжди перші! Бо ніхто, крім вас! Ці гасла – не просто слова. Вісім років і 200 днів ворог це знає. А сьогодні окупанти особливо відчувають силу й міць 79-ї десантно-штурмової бригади, 25-ї та 80-ї повітряно-десантних бригад. Зокрема у Харківській області, яку ви успішно звільняєте від ворогів. І в Донецькій області, де ви успішно стримуєте ворога.

(Закінчення на 2-й стор.)

Офіційно

РОЗШИРЮЮТЬСЯ МОЖЛИВОСТІ

для ветеранського підприємництва

Кабінет Міністрів України вніс зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для функціонування Українського ветеранського фонду.

ЗМІНИ РОЗРОБЛЕНІ фахівцями Мінветеранів і Фонду для ефективнішої підтримки ветеранів і членів їхніх сімей, а також родин загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України під час воєнного стану за рахунок коштів Фонду.

«Ухвалені зміни відкривають нові можливості для ветеранського підприємництва та ветеранських ініціатив, розвитку яких сприяє Український ветеранський фонд, що діє при Мінветеранів. По-перше, ми зможемо надавати мікрофінансування не лише ветеранам і членам їхніх сімей – внутрішньо переміщеним особам. А по-друге, ми зможемо фінансувати конкурсні програми», – зазначає виконавча директорка Українського ветеранського фонду Наталія Калмикова.

Також Фонд зможе використовувати бюджетні кошти для надання підтримки не лише ветеранам – діючим військовослужбовцям і членам їхніх сімей, які наразі захищають рідну країну у лавах Збройних Сил України, а й тим, хто служить в інших військових формуваннях, створених відповідно до чинного українського законодавства. У тому числі й добровольчих формуваннях територіальних громад.

«Мінветеранів разом з урядом, Офісом Президента, депутатами профільного парламентського комітету робить все можливе для належної соціальної підтримки українських ветеранів, родин наших Захисників і Захисниць в умовах воєнного стану, їхньої успішної інтеграції у громади та економіку. Дякую всім за підтримку та співпрацю! Переможемо!» , – наголосила міністр у справах ветеранів України Юлія Лапутіна.

Нагадаємо, фахівцями Міністерства у справах ветеранів України розроблено проєкт закону, який до зволить закріпити на законодавчому рівні поняття «ветеранське підприємництво» і «ветеранські ініціативи». Він вже пройшов комітетські слухання у Парламенті та рекомендований до ухвалення Верховною Радою як Закон України.

В організаціях УСВА

БОРЕМОСЬ ЗА ПЕРЕМОГУ І НА ФРОНТІ, І В ТИЛУ

Ветерани-«афганці» Тернопільщини з початком повномасштабного вторгнення російського агресора стали на захист суверенітету і незалежності України.

У ПЕРШИЙ ЖЕ ДЕНЬ війни Тернопільською обласною Спілкою ветеранів Афганістану було прийнято рішення про створення окремого батальйону територіальної оборони «Тернопілля» з числа «афганців» і ветеранів АТО/ООС з колишнього батальйону МВС «Тернопіль». Його командиром став ветеран війни в Афганістані полковник В'ячеслав Кравчук, а заступником – перший заступник голови обласної Спілки ветеранів Афганістану Василь Когут. У короткий термін пройшло відмобілізування батальйону, пристрілка зброї та особовий склад приступив до виконання завдань по охороні об'єктів критичної інфраструктури міста.

За рішенням оперативного командування «Захід» батальйон «Тернопілля» був реформований в окремий стрілецький батальйон Збройних Сил України з поповненням особового складу та зброї і направлений на передову, де він і зараз виконує бойові завдання. Частина ветеранів-«афганців» за віком і станом здоров'я не змогли продовжити військову службу в цьому підрозділі, але вони не склали рук, а волонтерською діяльністю допомагають армії. Тільки за останні два місяці «афганці» Тернопільщини вже тричі з волонтерською місією побували на передовій в підрозділі, де проходять військову службу побратими.

(Закінчення на 2-й стор.)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВЕТЕРАНІВ

Міністерство у справах ветеранів України запустило веб-сторінку з деперсоналізованою інформацією про кількість ветеранів війни.

ВОНА РОЗРОБЛЕНА передусім для державних, приватних і міжнародних організацій, місцевих громад, які працюють в інтересах ветеранів війни та їхніх родин. Мета проєкту – надати оперативні дані для розрахунків обсягів залучення до проєктів.

«Кількість тих, хто захищав Україну зі зброєю в руках, сьогодні сягає сотень тисяч, – пояснила заступниця міністра у справах ветеранів України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Тетяна Калита. – На жаль, ця цифра збільшується з кожним роком. Це не статистика, це – реальні люди, за кожним з яких стоїть своя героїчна (а часто й трагічна) історія боротьби за Незалежність. Саме тому тема ветеранів війни болюче зачіпає багатьох як в Україні, так і за її межами. На сайті викладено деперсоналізовані дані про ветеранів війни станом на 1 січня 2022 року задля того, щоб ті, хто мають можливість, допомогли; хто має зауваження – надали пропозиції для роботи; ті, хто комунікують, проінформували інших».

Зазначимо, що наразі викладена на сторінці інформація є тестовою – дані в тестовому режимі проходять процес уточнення й верифікації.

На сторінці зібрано аналітичні дані про ветеранів війни за даними Єдиного державного реєстру ветеранів війни (ЄДРВВ) з урахуванням регіонального розподілу в форматі карти України. Також користувачі можуть знайти інформацію про різні категорії та підкатегорії ветеранів війни – учасників бойових дій у різні історичні періоди, членів їхніх сімей (як дорослих, так і дітей), Захисників і Захисниць, які втратили здоров'я внаслідок участі у бойових діях. Також окремо є фільтр за ознакою статі. Ознайомитися з сайтом можна за посиланням: https://data.mva.gov.ua/

ДЕРЖАВА ПОВИННА ЗРОБИТИ ВЕТЕРАНСЬКУ ПОЛІТИКУ ПРІОРИТЕТОМ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ

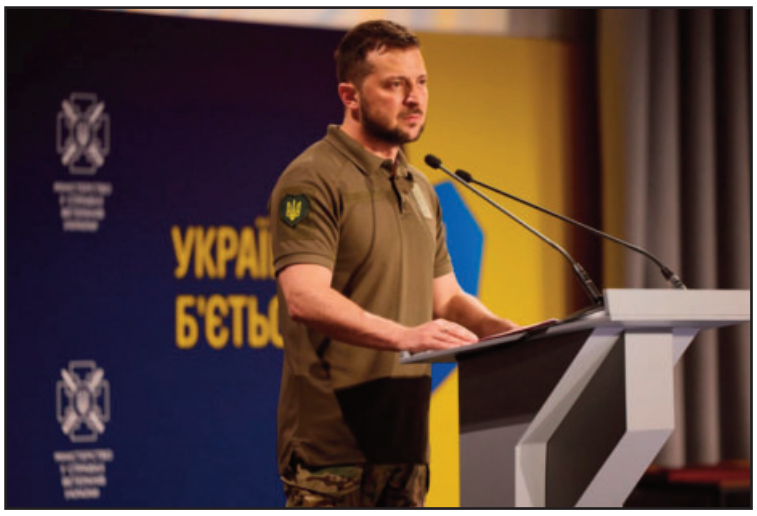

Президент України Володимир Зеленський заявив, що держава має зробити ветеранську політику пріоритетом своєї діяльності, адже повага до наших захисників має відчуватися на всіх рівнях суспільного життя. Про це він сказав під час виступу на форумі «Захисники. Перекличка».

ГЛАВА ДЕРЖАВИ наголосив, що кожен ветеран має відчувати вдячність українців за свій подвиг. Він окреслив складові, які мають лягти в основу державної політики. «Ветеранська політика – це пріоритетний і самостійний напрямок державної політики. Не додаток до чогось, не за залишковим принципом, а пріоритетний і самостійний», – наголосив Президент.

На його переконання, всі деталі державної політики щодо ветеранів мають визначатись у взаємодії з ветеранською спільнотою. «Ветерани мають не просто знати, що для них і про них робиться, а потрібно, щоб вони брали участь у розробці конкретних рішень. Щоб не чиновник вирішував, а ветеран», – сказав Володимир Зеленський.

Президент зазначив, що держава і бізнес мають зробити все можливе, аби українські ветерани не втрачали відчуття, що вони потрібні державі та суспільству, і мали перспективу.

«Передусім це означає продуману систему підтримки ветеранів при переході від військового до цивільного життя. Ніхто з ветеранської спільноти не має залишитися наодинці з труднощами, хоч би якими вони були», – наголосив він.

За словами Володимира Зеленського, ветерани повинні отримувати необхідну допомогу в здобутті освіти, працевлаштуванні та започаткуванні власного бізнесу. «Має бути честю для кожного роботодавця в Україні, щоб серед його працівників були ветерани війни за незалежність України», – сказав Президент.

Глава держави зауважив, що ці принципи мають сповідувати не лише представники влади, а й усі українці. «Усі елементи ветеранської політики потребують сучасної законодавчої основи, чіткої координації органів державної влади та місцевого самоврядування, усвідомлення бізнесом і громадськістю своєї частини відповідальності в цій сфері», – переконаний Володимир Зеленський.

Президент повідомив, що підписав закон, який розвиває систему переходу від військової кар'єри до цивільного життя.

Глава держави також наголосив на необхідності розв'язання проблеми житлового забезпечення військовослужбовців і ветеранів. «Торік ми визначили одним з ключових завдань остаточне розв'язання цієї проблеми. І зараз я не тільки підтверджую це завдання – попри всі складнощі, хоч би якими вони були, гарантую, що ми його виконаємо», – сказав Володимир Зеленський.

Президент зазначив, що в межах плану відбудови й подальшого розвитку України будуть передбачені всі умови для чіткого й прозорого забезпечення житлом українських військових і ветеранів.

Глава держави звернув особливу увагу на систему реабілітації колишніх захисників, яка має орієнтуватися на розвиток і адаптацію людини.

«Маємо зробити так, щоб ніхто не боявся говорити про свої проблеми через пережите на війні. І кожен має отримати необхідну допомогу», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент розповів, що з ініціативи першої леді України створюється Національна програма психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яка зокрема буде спрямована на допомогу ветеранам. «На рівні Міністерства у справах ветеранів також здійснюються відповідні ініціативи, але їх має бути більше, значно більше, і вони мають бути всеукраїнськими, щоб у кожному регіоні нашої держави була сучасна, зручна й ефективна система реабілітації», – сказав він.

Глава держави також повідомив, що передасть премію в розмірі 100 тисяч доларів США за медаль Свободи, яку йому присудив Національний конституційний центр США, на відбудову й оновлення реабілітаційного центру в Бородянці на Київщині. Президент також планує зробити особистий внесок у розвиток системи реабілітації ветеранів. «Я вважаю, що ця відзнака – не мені особисто, це відзнака хоробрості всього українського народу, наших Збройних Сил, прагнення всіх наших людей бути вільними», – сказав він.

За словами Володимира Зеленського, суспільство має усвідомити роль ветеранів та їхній подвиг в ім'я усіх українців. «Держава зробить свою частину роботи і в управлінській сфері, і в інформаційній, і, що важливо, в освітній. Важливо робити це щодня. Але в цьому потрібна дієва участь ветеранської спільноти. Ніхто не розкаже про ветеранів краще, ніж вони самі», – переконаний Президент.

Глава держави наголосив, що ветерани разом з іншими громадянами мають зберегти й передати наступним поколінням правду про війну за незалежність України.

ВІСІМ РОКІВ І 200 ДНІВ

НА НЕПРОСТОМУ ШЛЯХУ ДО НАШОЇ ПЕРЕМОГИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Ми впевнені: і там, і там буде один фінал – ваша перемога. Для цього не треба читати прогнози, достатньо прочитати вашу клятву. Ви – десантники Збройних Сил України. Ви ніколи не приймете поразки. Ви ніколи не спасуєте перед труднощами. Ви ніколи не залишите в небезпеці бойового товариша. Ви завжди готові знищувати ворогів України в бою. Ви – десантники Збройних Сил України!

Це наші Військово-Морські сили. Ви довели: неважливо, який у ворога флот, який у нього флагман, коли на твоєму боці – Нептун. Вартові рідних берегів. Ракетні катери, артилерійські, мінно-тральні й десантні кораблі, морська авіація, морська артилерія і, звісно, морська піхота. А особливо хочу відзначити 503-й окремий батальйон морської піхоти. На ваших шевронах слова: «Якщо наступ – то ми». У наших серцях слова: якщо ви – то успіх і перемога.

Це сили протиповітряної оборони України. Зенітні ракетні війська, радіотехнічні війська, ППО Сухопутних і Військово-Морських сил. Ви чуєте сигнал повітряної тривоги інакше, ніж більшість. Більшість спускається в укриття. Ви ж спрямовуєте погляд угору, щоб нищити ворожі ракети, літаки, гелікоптери, безпілотники.

Це наша розвідка. Зі зрозумілих причин дуже мало людей знають ваші імена, ваші обличчя. Про ваші операції зазвичай не пишуть у новинах, але точно напишуть у підручниках з військової науки. Ваші успіхи часто негучні й непомітні для нашого народу, але завжди болючі та відчутні для нашого ворога.

Цими днями особливо себе проявляють воїни-розвідники 131-го окремого розвідувального батальйону воєнної розвідки України. Ті, хто завжди попереду. Я дякую вам, дякую всім підрозділам Головного управління розвідки та всім нашим розвідникам, завдяки яким ми завжди бачимо, завжди чуємо, завжди знаємо, завжди діємо. І точно переможемо.

Це наші спецпризначенці, Сили спеціальних операцій. Ті, хто йде «на ви». Ті, хто переважає не в кількості, а в якості. Ті, хто має спеціальну силу для боротьби на межі можливого й неможливого.

Це Сили територіальної оборони. А особливо відзначаємо бійців окремої 115-ї та 117-ї бригад тероборони.

Це медичні війська, які рятують життя наших бійців. Це військове духовенство, капелани, які моляться за життя наших воїнів. Це наші інженери, зв'язківці, кібермія.

Це ті, хто вісім років, 200 днів і зараз боронить і служить державі пліч-о-пліч зі Збройними Силами України. Я дякую всім бійцям Національної гвардії, її спецпризначенцям, зокрема 15-му Слов'янському полку. Дякую всім нашим прикордонникам. Офіцерам і працівникам Служби безпеки України, Національної поліції, ДСНС, нашим пожежникам, рятувальникам, саперам. А разом – усім нашим воїнам, захисникам, найкращим синам і донькам України, які сьогодні звільняють її північ, південь і схід.

Усім, хто за 200 днів знищив більш як 2000 ворожих танків, 4500 бойових броньованих машин, понад 1000 ворожих артилерійських систем, 250 літаків і 200 гелікоптерів і майже 1000 безпілотників окупанта, 15 кораблів і катерів, тисячі одиниць іншої ворожої техніки.

Звільнив сотні наших міст і сіл. Хто зламав плани ворога, бо не зламався сам. Всі, хто тримав оборону і захистив Київ. Зберіг нашу столицю, а отже, зберіг нашу віру в нашу перемогу.

Усі, хто її зміцнив і примножив, захистивши Харків, Миколаїв, Чернігів, Одесу, Запоріжжя, Дніпро. Всі, хто захищав Маріуполь і «Азовсталь». Звільняв Київщину, Житомирщину, Чернігівщину, Сумщину. Бучу, Ірпінь, Бородянку, Ворзель, Гостомель, Макарів, Охтирку, Суми. А зараз – Балаклію, Ізюм, Куп'янськ.

Усі, хто визволяв, визволяє й визволить усі тимчасово, окуповані території України. Знову принесе життя й український прапор у Херсон, Бердянськ, Мелітополь, Луганськ, Горлівку, Єнакієве, Маріуполь та Донецьк, Ялту, Джанкой, Керч, Євпаторію, Сімферополь. Хто всі ці 200 днів викладається на 200%.

Ворог казав, що заблукав, що їхав на навчання. Ви навчили їх багато чого. Вміння швидко збиратись і забиратися з наших земель і розуміння, що, кинувши техніку й зброю, це можна зробити значно швидше та легше.

Багато хто назавжди вивчив, що правильно казати не «на Україні», а «в Україні». Це всі, хто ступив на нашу землю й залишився в ній. Багато хто назавжди запам'ятає, що чекає в Україні всіх непроханих гостей. Це наші воїни.

Сьогодні ваші дії на півночі, півдні та сході України бачать і відзначають усі. Світ у захваті. Ворог – у паніці. Україна пишається вами, вірить у вас, молиться за вас, чекає на вас.

Це непростий шлях – до перемоги. Але ми певні: він вам до снаги. Ви вийдете на наш кордон, на всі його ділянки. Побачите наші рубежі та ворожі спини. Побачите, як сяють очі наших людей і п'яти окупанта. Вони назвуть це «жестами доброї волі». Ми назвемо це перемогою.

Ми віримо у вас, у тих, хто всі ці 200 днів у -15 чи +35, о другій ночі чи о шостій ранку, звичайного понеділка чи в День Незалежності, попри втому, напругу, небезпеку, робить свою справу, ризикує своїм життям, захищає свою країну.

Всі, хто точно був готовий. Хто, не зважає на чутки й плітки. Не читає фейки в Інтернеті, а пише історію в реальному житті. Історію незалежності. Історію перемоги. Історію України. Наші воїни, наші бійці, наші захисники. Для нас точно – перша армія світу.

СЛАВА ВАМ!
СЛАВА УКРАЇНІ!

В організаціях УСВА

З перших годин війни ми відчули всю жорстокість ворога. В окупацію потрапили жителі майже всієї Чернігівщини. Але жодної паніки не було.

У ВЕТЕРАНІВ – СВОЯ ПЕРЕДОВА

ТЕРМІНОВО організували телефонний зв'язок з головами районних організацій, активістами. Ми постійно були на зв'язку й робили все необхідне для збереження життя наших сімей, батьків загиблих, мешканців населених пунктів. Не все сьогодні ми можемо розповісти, війна триває, але є велика частка і наших зусиль та певних дій по звільненню області.

Сьогодні ветерани війни в Афганістані разом зі Збройними Силами України відвойовують нашу землю у ворога. У рядах Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Національній поліції, в складі Територіальної оборони служать ветерани-«афганці» , наші сини і доньки. Не залишаються осторонь ветерани, які за віком не підпадають призову. У центрі уваги – підтримка сімей загиблих побратимів, інвалідів, волонтерська допомога нашим військовим, у прикордонних районах допомога військовим у розміщенні та охороні кордону. Наш досвід роботи з сім'ями, які втратили своїх близьких, використовують органи влади на місцях.

Розпорядженням голови обласної ради Почесною грамотою нагороджено голову Новгород-Сіверської районної організації УСВА, учасника бойових дій в Афганістані Івана Михайловича Шульгу. Його досвід у роботі з ветеранами, ділова конкретна допомога молодим захисникам є запорукою його високого авторитету серед мешканців району. Незважаючи на особисту трагедію (при захисті країни героїчно загинув його син майор Збройних Сил України Максим Шульга), він продовжує свою роботу.

Розпорядженням голови Чернігівської обласної військової адміністрації оголошено Подяку члену громадської організації «Бахмацька міська спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) і воїнів АТО/ООС» Євгену Петровичу Колєснику. Він пройшов нелегкими дорогами війни в Афганістані, 2014 року брав участь в Антитерористичній операції і сьогодні активно допомагає захисникам України.

ПРЕС-СЛУЖБА ЧЕРНІГІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ВІДДІЛЕННЯ УСВА.

БОРЕМОСЬ ЗА ПЕРЕМОГУ І НА ФРОНТІ, І В ТИЛУ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Продукти харчування, військовий одяг і взуття, засоби гігієни, маскувальні сітки, розгрузки, павербанки, бензопили, болгарки, шуруповерти, буржуйки, клямбри, сокири, молоти, лопати, цвяхи, засоби зв'язку та все інше приладдя для будівництва й облаштування бліндажів і укріплень вже доставлено на передову нашими волонтерами. І робота із забезпечення всім необхідним продовжується, адже хлопцям потрібна тепла форма, ковдри, теплі спальні мішки та інше.

Наші ветерани з честю виконують свій військовий обов'язок на фронті, показуючи приклад молодим воїнам і повсякденно навчаючи їх військовій справі.

На превеликий жаль, чорне крило жорстокої війни робить свою темну справу, не обійшлося без втрат і серед ветеранів – загинув командир батальйону полковник В'ячеслав Кравчук, тяжку контузію зазнав голова нашої організації, а нині військовослужбовець підрозділу Сергій Лісовий. Незважаючи на всі труднощі, наші воїни вірять в перемогу та успішно виконують бойові завдання. Надихає воїнів Божим словом та молитвами військовий капелан батальйону «афганець» отець Іван Гуня.

Багато ветеранів-«афганців» Тернопільщини сьогодні проходять військову службу в інших підрозділах Збройних Сил України, Національної гвардії України, підрозділах територіальної оборони та батальйоні територіальної оборони Тернополя, яким командує голова міської організації ветеранів Афганістану Роман Храпцьо.

Правління Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану висловлює щиру вдячність ветеранам-«афганцям» Василю Когуту, Ігорю Тарасу, Ігорю Липці, Роману Фандзизі, Василю Свічару, Івану Гінді, Василю Зелінському, Івану Боднару, Василю Топоринському, Андрію Соколовському, Любомиру Сагайдаку, Михайлу Чорнію, Ярославу Гринишину, Михайлу Заблоцькому, Богдану Градишину, Андрію Чарторинському, Ярославу Зіню, Павлу Головацькому, Любомиру Язловецькому, Володимиру Романюку, Михайлу Пасічнику, Олегу Пододворному, Валерію Кравцю, Володимиру Яворському, Роману Храпцьо, Валентині Грабець, Володимиру Фаріончуку, Василю Бригідиру, Петру Ридзаю та його дружині Марії, багатьом іншим побратимам за плідну роботу зі збору й відправки допомоги нашим воїнам.

Також щира подяка за надану допомогу для фронту народному депутату України Миколі Люшняку та його помічнику Віталію Шафранському, громаді села Сороцьке з Теребовлянщини, керівнику волонтерського центру «Наша сила» Наталії Шоломейчук, керівнику гуманітарного центру Тернопільської міськради Михайлу Сиротюку, міській територіальній організації «Європейська солідарність» (Віктор Шумада), отцю Ігорю Білорусу з Церкви Ісуса Христа, отцю Володимиру Заболотному, протосинкелу Бучацької єпархії УГКЦ і багатьом іншим небайдужим доброчинцям.

Спільними зусиллями як на фронті, так і в тилу ми здобудемо Перемогу!

Вічна пам'ять полеглим героям! Слава українським воїнам і волонтерам!

ПРЕС-СЛУЖБА ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УСВА.

Пряма мова

1. «АФГАНСЬКА» ПРОФЕСІЯ – ВІЙСЬКОВИЙ РАДНИК

У кожного своя війна. Для військового радника Валерія Аблазова Афганська війна розпочалася у червні 1979 року ще до введення радянських військ. Про цю неоголошену війну і найяскравіші спогади про далеку азійську країну розповідає заступник голови Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) полковник у відставці Валерій Іванович Аблазов.

– Валерію Івановичу, розкажіть, будь ласка, про своє дитинство, про батьків.

– Батько був льотчиком-винищувачем і отримав він звістку про те, що я народився, саме тоді, коли йшли останні генеральні репетиції до чергового параду в місті Оренбурзі, командир ескадрильї відпустив його з тренування з нагоди мого народження. В Оренбурзі я прожив недовго, оскільки відбулися дуже важливі перетворення у військово-повітряних силах – чергова реформа, і тата перевели до Сталінграда, саме там нашу сім'ю і застала Велика Вітчизняна війна. Тато тоді командував ланкою, а потім навчальним загоном військового авіаційного училища льотчиків, яке було перетворено на школу пілотів. Мама була вчителькою. А потім була евакуація. Підрозділи сталінградської льотної школи були включені до складу діючої армії й брали участь в обороні Сталінграда. Ось, власне, так я народився напередодні Великої Вітчизняної війни, і вона, на жаль, увійшла в наше життя. У життя трьох поколінь нашого роду.

– Ви закінчили військове училище?

– Вийшло так, що тата мого направили до Китаю військовим радником. Друга світова війна закінчилася офіційно за датами у вересні сорок п'ятого року, але реально вона не припинялася. Особливо на далекосхідному театрі бойових дій. Йшли війни в Китаї, Кореї, Індокитаї. Радянський Союз брав участь у всіх цих конфліктах, надаючи міжнародну допомогу цим народам і державам.

Мій тато освоїв один із перших реактивних літаків, найновіший тоді МіГ-15. Він виріс по кар'єрних сходах до початку 50-х років до посади командира полку і 1952 року його направили до Китаю, який на той час мав багатомільйонну армію, людей там було цілком достатньо, але ця армія не була оснащена ні бронетехнікою, ні авіацією, і китайський уряд звернувся з проханням до Радянського Союзу створити танкові війська та авіацію. На території Китаю було сформовано шість авіаційних училищ. І ось керувати одним із них направили мого тата.

Яким чином раніше здійснювалося керівництво цими училищами? Спочатку начальниками училищ були призначені радянські офіцери, у них помічниками були китайські товариші. А потім позиції змінилися і начальниками училищ стали китайські військовослужбовці, у яких радниками були радянські офіцери. У цей час точилася війна в Кореї і на базі радянської авіації готувалися кадри китайських і корейських льотчиків. Там наш земляк Іван Кожедуб командував авіаційною дивізією. І в той же час радники готували китайських льотчиків для об'єднаної повітряної армії, до якої деякий час входили і радянські підрозділи, корейські та китайські. Готували на літаках МіГ-15. І саме цим займався мій тато.

Після закінчення цієї місії його призначили начальником Грозненського авіаційного училища льотчиків. Ну а наступний крок у його кар'єрі – він став начальником Луганського авіаційного військового училища льотчиків. Це було вже 1955 року. За час навчання у школі через переїзди сім'ї мені довелося змінити шість шкіл. Щоразу був новий колектив і в кожному по-різному сприймали новачка. У Луганську 1957 року я закінчив середню школу номер 29 на Гострій могилі та отримав направлення до Харківського авіаційного училища. Мені на той момент не виповнилося ще 17 років, і вийшло так, що я склав присягу у 16 років. І ось із 16 років я прослужив в авіації майже 35.

– Як складався ваш життєвий шлях після училища?

– Ну, шлях був знайомий – поступове переміщення по званнях за посадою, але однією з найяскравіших сторінок моєї служби був Афганістан. Ось цікаво говорять про збіги у людській долі. Мій тато потрапив до Китаю у званні підполковника у віці 37 років. Через 25 років мене у званні підполковника направляють до Афганістану практично на таку ж посаду, як його направляли до Китаю.

До Афганістану я потрапив у червні 1979 року. Ще до введення наших військ. Там якраз відбулися революційні перетворення. Ви знаєте, що у визначеннях люди розходяться – революція чи переворот, та це, так би мовити, питання термінології, але влада там змінилася суттєво. До влади прийшли керівники Народно-демократичної партії Афганістану. Але одна справа взяти владу, інша – утримати цю владу. І втримати її було важко. У тому числі через досить серйозні внутрішні суперечності та внутрішню боротьбу в самій партії. Причому ця боротьба була не лише ідеологічною. Супротивники знищували один одного фізично. Тобто два крила партії, про які всі знають, «Хальк» (народ) і «Парчам» (прапор), вели між собою дуже жорстоку і навіть кровопролитну боротьбу. У результаті 1979 року влада перейшла до рук одного крила – «Хальк» і при владі залишилися Таракі та Амін, який називав себе вірним учнем Таракі.

Парчамівське крило було віддалено від влади і навіть вигнано із країни. Серед таких вигнанців був і Бабрак Кармаль. Халькістське крило вважалося більш ліворадикальним. А парчамісти були з більш заможних кіл і вважалися стриманішими. Вся ця боротьба розгорталася саме тоді, коли мене направили до Афганістану. І відбувалося це все на наших очах. Ця боротьба загострювалася далі. «Хальк», захопивши владу в свої руки, розпочав боротьбу за єдиновладдя Аміна, який жорстоко розправився зі своїм учителем Таракі. За вказівкою Аміна цю людину похилого віку, інтелігента, письменника його ж охоронці задушили подушкою.

Коли відбувалися ці внутрішньопартійні розбірки, а їх вже не можна назвати протиріччями, це була жорстока боротьба, коли в'язниці були переповнені противниками режиму. У цей процес втрутився і Радянський Союз. Втрутився політично, економічно та надаючи військову допомогу новому режиму.

– Чи знали, що планується введення військ до Афганістану і яким було ваше ставлення до цієї операції? Як ви вважаєте, на той час це було необхідно, чи можна було обійтися без цього?

– Ми бачили всі процеси зсередини. Я служив фактично в афганській армії, і перші півроку ми обходилися без радянських військ. Думка головного військового радника і більшості наших військових радників була така, що афганське керівництво самостійно впорається з викликами. Єдине, що вони просили – збільшити кількість радників, збільшити постачання техніки, озброєння тощо.

Але ці військово-політичні процеси, які проходили і в Радянському Союзі в цей час, призвели до того що, по-перше, вже восени 79-го року швиденько змінили головного військового радника, який виступав проти введення військ. Це був Лев Миколайович Горєлов. Змінили посла в Афганістані, тобто повністю змінили керівництво всіма процесами, що проходили безпосередньо в Афганістані. Був фактично відправлений в опалу головком сухопутних військ Павловський. Він навіть був не в курсі, що готувалося вторгнення до Афганістану.

Про введення військ керівництво Афганістану говорило, починаючи від Таракі й закінчуючи останніми днями життя Аміна. Вони зверталися по допомогу, щоб наших солдатів туди направили. У тому числі для забезпечення особистої безпеки. Звернення були ще з квітня 79-го. Там виникали досить складні ситуації, які загрожували поразкою місцевій владі, і вже було віддано розпорядження про мобілізацію, підготовку дивізій, про перетин кордону у квітні 1979 року.

Але тоді найвище керівництво Радянського Союзу вчасно зупинилося. Хоча вже навіть на Політбюро ЦК було підготовлено рішення, але Брежнєв, який вникнув у курс справи, висловлювався проти цього. Ну і його одразу підтримали решта членів Політбюро та обмежилися тим, що стали нарощувати свою військову присутність в Афганістані за рахунок техніки і радників. Якщо радників на початку року було кілька сотень, то я потрапив уже в групу, коли кількість радників доходила до кількох тисяч. Військові радники практично взяли під контроль і під командування всі збройні сили Афганістану. Я можу сказати, що в сухопутних військах радники перебували до полкової ланки, а в механізованих батальйонах, військово-повітряних силах радники перебували до ескадрильї включно. Крім радників, були ще військові фахівці, льотчики і танкісти, тобто керували бойовими машинами.

– Які завдання у цей час виконували особисто ви?

– Я був направлений радником до училища ВПС і ППО. Там на базі льотно-технічної школи, єдиного військово-навчального закладу ВПС і ППО, було розгорнуто повнокровне училище на чотири факультети, з набором до тисячі осіб. І, звичайно, там не вистачало як офіцерів управління, так і викладацького складу. Тобто інтелектуальної еліти, яка має працювати в авіаційному училищі. Я був направлений туди спочатку керівником однієї з груп, створених для вирішення спеціальних питань, у тому числі і для організації навчального процесу в цьому закладі. Але там відходили від стандартів, які ми звикли бачити тут.

Дуже цікавою була дислокація навчального закладу: аеропорт Кабул, аеродром, головний штаб ВПС і ППО, училище були на одній території, офіцери штабу викладали в училищі, а офіцери училища працювали в штабах, тобто в підрозділах штабу, тому там було як тотальний футбол. І тому там, скажімо, проводиш наради чи проводиш заняття в училищі, а потім тебе викликають до штабу ВПС і ППО і ти займаєшся питаннями організації бойового управління вже військово-повітряних сил.

– Як складалися стосунки з місцевими офіцерами?

– Для нас, для мене особисто, Афганістан не був чимось далеким і невідомим, з іноземцями я працював уже з початку сімдесятих років. Ми готували кадри більш як для 30 країн, що розвиваються. У Києві у нас був центр – Київське вище військове авіаційне інженерне училище. Це був єдиний у Радянському Союзі вищий навчальний заклад, де готували вищі командні та інженерні кадри для ВПС країн, що розвиваються. Для країн соціалістичного табору кадри готували в Москві в Академії Жуковського, а тут було зосереджено підготовку вищих кадрів ВПС і ППО для країн, що розвиваються, тому в процесі підготовки ось цих кадрів ми спілкувалися з ними, приблизно розуміли ситуацію, яка складалася у цих країнах.

Багато офіцерів, які навчалися у нас, чудово знали російську мову, перший рік перебування в країні – це був рік вивчення мови. Потім їх навчали вже спілкуватися нашою мовою, і коли ми прибули до Афганістану, то в мене там було багато учнів, багато спільних знайомих. У них було особливе ставлення до свого вчителя, навіть є таке поняття – усто. Усто – це не просто викладач, а вчитель. Тому у військово-повітряних силах у мене не було якихось перешкод чи проблем у розумінні з місцевими військовослужбовцями від вищого командування до пересічного льотчика. Не було мовного чи психологічного бар'єру. Ми були там своїми людьми. І ставлення до нас було дуже шанобливе.

Єдине, що ускладнювало нашу роботу, це характер афганців. Вони постійно зверталися до радника як до посередника. І на своїх же земляків вони нам давали велику кількість інформації. Причому, не позитивної, а негативної. Тобто у питаннях суперництва вони ось так поводилися. Але в Союзі це теж було під час їхнього навчання, і я готовий був з ними працювати й завжди знаходив спільну мову та пом'якшуючі обставини для того, щоб ці протиріччя не «роз'їдали» колективи. Але так, вони до нас ставилися із вдячністю, з одного боку, але з іншого – частина з них намагалися експлуатувати нас. Тобто їм дуже подобалося, коли ми виконуємо функції замість них. Вони із задоволенням віддавали нам свої обов'язки. І якщо справу зроблено, то це справа їх, а якщо справу не зроблено, то це радник винен. Потім у процесі бойових дій їм навіть потрібно було користуватися послугами і допомогою радника. На бойові вильоти вони із задоволенням літали у змішаних екіпажах, коли в екіпажі був радник.

Ставлення населення теж було різним: одні підтримували революціонерів, а інші не підтримували. Коли контрреволюція піднімалася, якщо льотчик, скажімо, виконував успішні бойові завдання і раптом про це ставало відомо за межами військової частини, то йому цілком могла загрожувати смерть. У тому числі від своїх співвітчизників. І вони завжди одразу казали, що ми не хотіли, нас радник змусив. Але ми не заперечували проти таких речей, і, крім того, контроль радників змушував наших бойових друзів, скажімо, чіткіше виконувати свої бойові завдання. Тому що нерідко були випадки, коли він формально виконує завдання, але може відбомбитися не в тому районі, де йому поставлено завдання, а після прибуття доповісти, що скидання бомб зроблено, і так далі. Він може скинути бомби з висоти нижче за мінімальну безпечну висоту, тоді бомби падають і не вибухають. Тобто там багато таких тонкощів щодо застосування зброї, але коли вона під контролем радника, коли радник у цьому бере участь, то завдання виконується чіткіше і правильніше.

– Який найяскравіший спогад про Афганістан закарбувався у вашій пам'яті?

– Я вам скажу, що кожен день в Афганістані – це яскрава зустріч із чимось новим. Я туди потрапив уже, скажемо прямо, солідним чоловіком. Мені вже було далеко за тридцять. Я намагався утримати перші дні у своїй пам'яті. Адже чужа країна, зовсім незнайома ситуація. Кабул розташований на висоті 1800 метрів над рівнем моря. Тобто я уявляю, що з Києва перемістився високо під небеса. Кожен день приносив щось нове. Окрім того, дома ми жили у спокійній обстановці. А тут щодня змінювалася політична і військова обстановка. Ми навіть коли виїжджали на роботу, то мали такий принцип: дивилися, який прапор висить над головним штабом військово-повітряних сил. Тому що ми могли приїхати, а там уже влада змінилася.

І я спробував вести свої щоденникові записи, аби хоч щось утримати в пам'яті. Тому що за один день відбувалося стільки подій, що запам'ятати їх було практично неможливо. Я вже починав плутатися, коли була та чи інша подія: сьогодні, вчора чи значно раніше. І я став вести такий щоденник. Причому спочатку намагався описати в подробицях, усі події, які відбувалися, а потім зрозумів, що навіть не встигаю за добу, що залишилася після роботи, описати всі події. Тоді я нормував цю роботу: взяв зошит великого розміру на 98 сторінок, розділив кожну сторінку навпіл і щодня намагався зафіксувати все на фотоапарат. Посада дозволяла мені фотографувати там, де я хотів. Я взяв із собою фотоапарат «ФЕД» українського виробництва. Це був найтонший фотоапарат нашого часу. Сестра мені пошила такий ганчірковий мішечок, і цей фотоапарат був весь час зі мною. Фіксував багато подій, які відбувалися навколо мене, але щоб потім не виникали питання на митниці, у контрольних органах, в авіації, я користувався тим, що переправляв усі ці матеріали до Радянського Союзу. І тому мені вдалося зберегти і в пам'яті, і в зображеннях, і в пресі досить багато яскравих епізодів, які були незвичні для нашого звичного способу життя. Наприклад, кожна участь у бойових діях, кожен польовий і бойовий вихід – це були, так би мовити, особливі враження, кожен виліт – це теж особливе враження.

Розумієте, перераховувати зараз дуже складно, але двадцять п'ять місяців, які я перебував там, це час, повний вражень, але на підставі цих вражень згодом я дешифрував щоденники, оцифрував весь свій архів і видав п'ять книг. Дві з них – це саме щоденники 1979 і 1980 років. Щоденник 1981 року в книгах поки що не опубліковано.

(Продовження в наступному номері).

Розмову вів Євген ЛЕВЧЕНКО.

Знай наших!

ВІД «СТУГНИ» ДО АВТОМАТА «МАЛЮК»

Топ-10 найкращої української зброї на війні з росією

Фокус поговорив із фронтовиками та військовими експертами, щоб дізнатися їхню думку про зброю українського виробництва, яка активно застосовується ЗСУ для відбиття російської агресії.

Із початку повномасштабного вторгнення рф в Україну армія використовує для боротьби з агресором усе доступне озброєння. На основі думки фронтовиків – офіцерів, бійців ЗСУ, а також військових експертів – Фокус склав Топ-10 зброї українського виробництва.

Список складений без градації від найкращого до найгіршого. До нього увійшла стрілецька зброя, реактивна артилерія, протитанковий комплекс, танк і БТР.

Закінчуємо знайомити вас із цією потужною зброєю українського виробника.

БЕЗПІЛОТНИЙ КОМПЛЕКС PD-2

«Очі» української артилерії

БАГАТОЦІЛЬОВИЙ безпілотник виробництва Ukrspecsystems призначений для ведення розвідки, здатний також нести бомбове навантаження вагою до 3 кг. Можливі постачання у варіанті з вертикальною системою зльоту й посадки.

Безпілотник PD-2 застосовується українськими військовими, зокрема для коригування роботи артилерії. За словами директора фонду «Повернися живим» Тараса Чмута, комплекс PD-2 – «головні очі» української артилерії.

Основні характеристики безпілотника PD-2:

- *максимальна швидкість – 140 км/год*
- *крейсерська швидкість – 100 км/год*
- *тривалість польоту – 12 годин*
- *вантажопідйомність – до 19 кг*
- *радіус дії – 200 км*

За словами бійця, ЗСУ потрібні такі системи, безпілотник PD-2 – це легкий і хороший розвідник. «Байрактари» можуть бути занадто дорогими, а легким коптерам не вистачає висоти, дальності та швидкості польоту.

«Те, що фонд «Повернися живим» закупив десятки PD-2, – це правильне рішення, але потрібно більше, набагато більше. По-хорошому, потрібні сотні цих машин», – розповідає Фокусу оператор розвідувальних дронів із аеророзвідки.

АВТОМАТ «МАЛЮК» ІЗ СИСТЕМОЮ BULLPUP

Ергономічніший за «калаш»

ЦЕ ГЛИБОКА переробка ТОВ «Інтерпроінвест» автомата Калашнікова за компонуванням bullpup – магазин автомата розташований за спусковим механізмом. У ході ситуації автомат оснастили планкою Пікатінні, новою пістолетною рукояткою. Також автомат однаково зручно використовувати як шульгам, так і правшам.

Прийнятий на озброєння ЗСУ, найчастіше використовується в Силах спецоперацій і десантно-штурмових військах.

Основні характеристики автомата «Малюк»:

- *ефективна дальність стрільби – до 750 м*
- *темп стрільби – 650-700 пострілів за хвилину*
- *калібр – 5,45; 7,62; 5,56*
- *вага – 3,2 кг без магазину*

Що говорять в армії про «Малюка». «Автомат «Малюк» – яскравий приклад того, як можна на базі звичайного АК виготовити нову непогану зброю. Хоча, будьмо чесними, для стандартних стрілецьких завдань досить звичайного «калаша», а для решти є інші системи – та ж AR15 або ще щось. Але схема bullpup цікава, хоча має і свої недоліки. Автомат не став легшим, але став ергономічнішим за «калаш». Із ним можна працювати, особливо якщо ви – досвідчений боєць», – вважає лейтенант ЗСУ.

Боєць полку «Азов» Руслан із автоматом «Малюк» під час оборони Маріуполя.

СНАЙПЕРСЬКА ГВИНТІВКА ALLIGATOR

Може працювати по бронемашинах

SNIPEX ALLIGATOR – снайперська гвинтівка калібру 14,5 ×114 мм виробництва «Хадохолдинг». Вона призначена для ударів по рухомих і нерухомих цілях, укріплених точках і бліндажах.

Була представлена у 2020 році й встигла поступити на озброєння української армії до початку повномасштабного вторгнення рф.

Основні характеристики гвинтівки Snipex Alligator:

- *маса – 25 кг*
- *початкова швидкість кулі – 980 м/с*
- *ефективна дальність стрільби – до 2 км*
- *максимальна дальність польоту кулі – 7 км*
- *магазин – 5 патронів*
- *довжина – 2000 мм*

Бійці про снайперську гвинтівку Snipex Alligator. Як повідомляють бійці, які встигли випробувати цю зброю в бою, міць гвинтівки настільки велика, що за її допомогою можна впевнено працювати по броньованих бойових машинах ворога.

(Закінчення на 5-й стор.)

Виведення з ладу транспортних засобів. Цю роботу можна виконувати таким чином:

1. Засипати пісок у бензобак автомобіля або заливну маленьку горловину.
2. Проколоти бензобак.
3. Зіпсувати датчик, що показує температуру води й тиску машинного масла.

Велику користь можуть принести прихильники партизанів, які працюють у ворога, виконуючи непомітно такі операції:

– підрізати ремені вентиляторів;

– залити воду замість кислоти в акумулятор;

– недоливати до норми масло в двигун та інші агрегати;

– спускати повітря у шинах;

– відключити гальма від гідросистеми або послабити муфти рульового керування;

– здійснювати підпали машин шляхом укладання запаленого паперу під капот та інші операції.

Напад на транспортні засоби із засідок. Засідка організується так. Одна група розташовується для дій з моторної частини автомобіля, інша – для дій ззаду і зі сторони борту. При наближенні автомобіля потрібно раптово напасти на водія, використовуючи духову рушницю. Духова рушниця не робить шуму, але це дуже важливо, не вбиває водія, адже свинцевий заряд немає забійної сили. Після враження з такої зброї водія та його помічника необхідно зблизитися з ними й, використовуючи холодну зброю, завершити справу, негайно опанувати кермо. Водіїв викинути, зброю покласти в кабіну – і швидко до місця, де розташована основна група.

Для того, щоб убезпечити дію засідки, партизанська група повинна забезпечити спостереження за дорогою для того, щоб вчасно попередити про небезпеку і появу інших машин. Після захоплення автомобіля його у супроводі партизанів ховають у схованці. При зіткненні з супротивником відхід групи засідки забезпечується групою прикриття.

Особовий склад засідки, що висилається з центру партизанської групи, розподіляється на такі підгрупи:

– підгрупа спостереження спереду та ззаду ділянки дій засідки. Вона може бути замаскована під місцевих жителів, активістів (прихильників) ворога. Ці люди повинні вести постійне спостереження за дорогою, контролювати рух дорогою на значній відстані;

– підгрупа нападу складається зі стрільців, водія та нападників, озброєних кинджалами;

– підгрупа прикриття, яка має завдання перекрити дорогу на підходах до ділянки засідки після проходу автомобіля. Влаштовує загородження для того, щоб утруднити дії супротивника, затримати його просування і за необхідності, діючи вогнем, прикрити відхід групи засідки.

Засідка проти підрозділів супротивника, що рухаються дорогою. Супротивник у більшості випадків пересувається дорогою на автотранспорті. Для нападу на нього застосовуються засідки. Дія партизанів із засідок проти супротивника, що рухається дорогами, дуже ефективна. Але треба знати, що ворог може влаштувати пастку, спрямувавши дорогою спеціально підготовлених людей з хоробрим командиром. Такий підрозділ супротивника негайно вступає у бій і чинить запеклий опір. При організації засідки необхідно створювати три групи:

– одна група зупиняє супротивника з фронту;

– друга здійснює напад із флангу;

– третя – резерв.

Від групи засідки виділяються люди, які непомітно під виглядом місцевих жителів контролюють дорогу, виявляють розвідку ворога й повідомляють командиру групи. При наближенні ворожої колони наноситься потужний фронтальний удар і удари з флангів. Напад має супроводжуватися підпалом автомобілів, бронетранспортерів, танків. Найбільш зручно влаштовувати такі засідки на дорогах у гірській місцевості, особливо у вузинах. Тут більш відчутний удар можна завдати не тільки по піхоті, а й по техніці ворога. В ущелинах та інших вузинах противника можна вражати навіть із далеких дистанцій.

Командир засідки виділяє групу бійців для підпалу ділянки дороги, де намічено дію засідки. Для цього заготовляють солому, суху траву. Напад має здійснюватися підпалом заготовлених матеріалів і скиданням на ворога. Дуже важливо захопити і знищити попереду БТР або автомобіль, що їде. Він загороджує дорогу. Першу машину можна зупинити так: повалити дерево на дорогу й замінувати його. Бій засідки має бути в усіх випадках раптовим, коротким, потужним. Виконавши завдання, засідка знімається з позицій та потайними шляхами повертається на базу.

ПІДРУЧНИК

Досвід, який сьогодні може

Закінчуємо розпочату в попередньому номері публікацію короткого перекладу основного змісту книги «Тактика партизанської боротьби», підготовленої та виданої в Ірані й поширеної серед збройних груп опозиції в Афганістані у період 1979–1989 рр.

Організація раптових нападів. Партизани, як правило, мають нападати на ворога раптово. Для підготовки таких нападів потрібна ретельна попередня розвідка, найповніше знання складу супротивника, його розташування, позицій. Вивчення ворога здійснюється шляхом спостереження, засиланням до нього розвідників під виглядом чабанів тощо. Після розвідки уточнюються цілі за картою чи схемою. Складається план дій. Цими планами забезпечуються командири груп. Вони мають бути простими й зрозумілими кожному командиру. Для дій група поділяється на три підгрупи:

– підгрупа нападу, до якої включається більшість сил і коштів;

– підгрупа підривників, що складається з невеликої кількості фахівців і підсобних бійців;

– резервна група, яка вступає у бій тоді, коли до супротивника прибувають його резерви. Позиції цієї групи (місце розташування) в жодному разі не повинні бути відомими ворогові. При відході основної та другої підгрупи прикриває їхній відхід.

Своє рішення командир не повинен міняти. Допомагати резервній групі можуть лише фахівці-підривники чи партизани із підрозділу забезпечення. Усі підгрупи потай займають своє вихідне становище, організують спостереження і денний відпочинок. З настанням темряви всі підгрупи займають свої позиції у готовності до бою. Найкращим моментом для завдання удару є час 1-2 години після настання темряви.

Командир групи при заході сонця (у період напівтемряви) може поставити партизанам завдання на місцевості, показати найважливіші цілі ворога, шляхи виходу до них й встановити час атаки. При проведенні операції на початку ночі у партизанів залишається більше часу для відходу (всі напади на об'єкти проводяться на початку ночі).

Організація нападу на об'єкти. Ведучи підготовку до нападу на важливий об'єкт супротивника, командир повинен організувати його розвідку. Для цього найбільш доцільно використовувати одного з досвідчених партизанів, якому підготувати хорошу «легенду», що полегшує вступ у контакт з охороною об'єкта. Розвідник повинен вивчити місце розташування охорони та її озброєння. Діяти має так, щоб не викликати підозри охорони. Цікавість може насторожити

МОДЖАХЕДІВ

стати у пригоді всім нам

ворога. Довго перебувати у розташуванні охорони чи поблизу об'єкта не можна. Важливі відомості можна отримати від людей, які працюють на об'єкті, або солдатів охорони, які налякані діями партизанів. Дуже важливо, крім кількості охорони, визначити місце зберігання зброї та боєприпасів, місця розташування кожного посту.

Окрім розвідки шляхом проникнення на об'єкт, він вивчається спостереженням з далеких дистанцій удень та вночі, розташувавши спостерігачів поблизу об'єктів. У ході такого спостереження можна встановити місця розміщення майстерень та інших об'єктів, що цікавлять партизанів (вночі – за освітленістю цих місць), поведінку вартових на постах, порядок і час зміни їх, місце караульного приміщення, як вартові несуть службу, дані розвідки наносять на схему. Завжди треба прагнути знищення вартових і підрозділів охорони без шуму.

Після вивчення даних обстановки командир групи приймає рішення, коли, як і якими силами атакувати об'єкт. Для виконання цього завдання у партизанській групі створюються, як правило, три підгрупи. Перша – підгрупа нападу на вартових, яка озброюється автоматичною або напівавтоматичною зброєю, кинджалами та ножами. Друга група – основна. Вона призначається для дій на об'єкті, здійснює вибухи, підпали, руйнування. Відповідно до завдання вона оснащується потрібним озброєнням і засобами для проведення вибухових робіт. Третя група – прикриття. Вона здійснює контроль за дорогами, що ведуть до об'єкта, за підступами до нього, повідомляє інші підгрупи про появу резервів супротивника і боєм не допускає їх з'єднання. Ця підгрупа забезпечує прикриття відходу інших підгруп. Вона озброюється автоматичною зброєю та гранатами.

Атака невеликих постів (гарнізонів). До невеликих постів (гарнізонів) супротивника відносяться вузли телефонного і радіозв'язку, окремі їх точки. Партизани під час проведення таких дій поділяються на три групи:

– група нападу поділяється на підгрупи – нападу і захисту. Остання підгрупа призначається для руйнування зв'язку з центром, розмінування об'єктів, якщо вони заміновані;

– група диверсійна здійснює підпали та руйнування постів (об'єктів гарнізону);

– група збору зброї, боєприпасів, одягу, продуктів харчування тощо, вона ж збирає засоби зв'язку. Все, що неможливо забрати, знищується. У цю групу, за можливості, потрібно включати фахівців-радистів, які могли б після оволодіння радіостанцією встановити через неї зв'язок з партизанською базою або вести переговори зі станцією, розташованою в тилу ворога.

Найбільш відчутним буде удар партизанів по центральним вузлам радіозв'язку. Захоплення радіостанцій із відповідною документацією дозволить партизанам підслуховувати переговори ворога, а це дуже важливо у партизанській боротьбі.

Руйнування телефонної мережі. Найбільш складно зруйнувати підземні телефонні лінії. Підземний кабель складається із кількох десятків жил, об'єднаних в одному ізоляційному покритті. Іноді цей кабель простягається через залізні та азбестові труби, закопані у землю. Незважаючи на труднощі їх відшукання та руйнування, диверсії щодо їх руйнування проводити обов'язково.

Спосіб руйнування: розкопати землю в місці прокладки кабелю (глибина 0,8 м), зняти верхню ізоляцію, розрізати проволочні жили, зігнути в різні боки, покрити ізолятором і закопати в землю. Місце руйнування підземної лінії має бути ретельно замасковане, щоб супротивник витратив багато часу на відшукання цього місця й відновлення зв'язку. Найлегше зруйнувати такі лінії зв'язку в районі будинків, мостів та інших споруд. Значно простіше зруйнувати повітряні телефонні лінії такими способами:

– спилювання дерев'яних телефонних стовпів;

– прикріплення дротів до дерев та обробка їх кислотою чи іншими речовинами, що призводять до руйнування кабелю;

– знищення опор шляхом підриву. У цьому разі після підриву необхідно закласти міну, яка спрацювала б при відновленні опори. Це викликає страх у людей, які залучаються до відновлення опори;

– шляхом закидання на дроти важкого предмета, прив'язаного до мотузки, та обриву дротів.

Руйнування електромереж. Для цього необхідно використовувати такі способи:

– підрив опор шляхом закладання вибухового заряду;

– взяти необхідну кількість електропроводу, один кінець його заземлити, а до іншого прив'язати металевий предмет або камінь і закинути на електролінію.

Руйнування об'єктів електропостачання (трансформаторні станції). Залежно від потужності, місця розташування трансформаторні станції можуть охоронятися супротивником. У цьому разі вони, як правило, обгороджуються парканом з колючого дроту. На такій станції розташовується військовий або поліцейський гарнізон, а також персонал, що обслуговує цю станцію. Для нападу на трансформаторну станцію партизани розбиваються на три групи:

– група нападу руйнує дротяні загородження, веде бій з охороною і вривається на станцію, руйнує телефонний зв'язок;

– надає допомогу групі нападу в руйнуванні трансформаторів. Краще їх руйнувати підривом. На один трансформатор достатньо 4 кг ВР;

– група прикриття бере під контроль дороги до станції, затримує супротивника, що з'являється, і забезпечує відхід інших груп.

Руйнування складів палива. Більшість складів (баз) ПММ розташовані поблизу населених пунктів (у населених пунктах), біля автостанції. Кожен склад охороняється, має приміщення для керівництва, обслуговуючого персоналу та охорони, сховища пального (наземні та підземні). Для руйнування (знищення) таких складів партизани діють трьома групами:

– група нападу знімає вартових і знищує охорону, руйнує зв'язок, ізолює адміністрацію та робітників складу;

– група прикриття забезпечує дії першої групи перекриттям шляхів підходу супротивника, забезпечує відхід;

– група підривників здійснює руйнування сховища.

Напад на аеродроми. Повітряні сили супротивника – найнебезпечніший ворог для партизанів. Знищення їх піднімає дух бійців. Для проведення операцій проти ворожих аеродромів партизани також розбиваються на три групи:

– група нападу знищує охорону, зв'язок, прожектори;

– група знищення літаків, вертольотів підриває їх, підпалює та руйнує навігаційні прилади, склади ПММ;

– група прикриття забезпечити дію перших двох груп, перекриває всі ймовірні шляхи руху резервів супротивника. Вона діє шляхом засідок, підриву мостів, влаштування завалів на дорогах. Вона ж прикриває відхід.

Інша діяльність партизанів. Партизани повинні вести агітаційно-пропагандистську, роз'яснювальну роботу серед народних мас про цілі та завдання всенародної боротьби для залучення їх до активної боротьби з ворогом, надання допомоги партизанам. Необхідно вести окрему роботу з сім'ями тих, чиї родичі перебувають у в'язницях або на засланні, допомагати їм, з працівниками фінансових органів, ощадкас, державних установ та армії, які можуть надавати партизанам різну допомогу.

Працівники друку та друкарні можуть друкувати підроблені гроші. Фахівці фотографій – підроблені посвідчення, паспорти, печатки тощо. Усе це потрібне для партизанів. Для роз'яснення цілей і завдань партизанського руху має широко використовуватися друк, випуск і розповсюдження листівок та іншої літератури. Розповсюджувачами можуть бути прихильники руху. Вони повинні діяти обережно, поширювати не тільки отримані примірники, а й розмножувати їх, друкуючи на машинках або переписуючи.

Важлива роль у русі належить письменникам, поетам, артистам, діячам мистецтва. Письменники та поети у своїх творах повинні таврувати ворога, піднімати народ на загальну боротьбу. Але цю роботу треба вести тонко, непомітно для ворога, під іншим прізвищем чи псевдонімом. Велике значення має написання гасел на стінах будинків, будівель.

Треба пам'ятати, що друк – це страшна зброя у боротьбі проти ворога. Партизани змушені здебільшого жити в містах і селищах й тому потребують організації безпеки їхнього проживання. Для цього використовуються друзі партизанів. Для зустрічей та отримання завдань використовуються явочні квартири. Дуже важливо, щоб кожне місце, де може ховатися партизан, було надійним і забезпечувалося умовною сигналізацією. Ця сигналізація повинна бути простою і надійною, що не впадає в очі супротивникові, щоб при появі його в населеному пункті її можна було швидко і непомітно використовувати.

Для збору членів групи у населеному пункті вибирається надійне місце, а партизани при цьому мають бути готові до відбиття можливого нападу. Будинок, в якому збираються партизани, має нічим не відрізнятись від інших. При русі містом, населеним пунктом партизан повинен проявляти пильність. Ходити треба в тому одязі, який притаманний даній місцевості.

Джерела та способи отримання даних. Своєчасне отримання різних даних про супротивника та його наміри – одне з головних завдань в організації та веденні партизанської боротьби. Для отримання інформації необхідно використовувати всі можливі джерела:

– телефонний та телеграфний зв'язок, пошту та інші технічні засоби;

– населення (працівники установ, мешканці селищ, чабани, водії автомобілів, працівники торгівлі тощо);

– зв'язкові, що надсилаються з партизанських груп;

– друк (газети, журнали та ін.);

– різні документи;

– агенти партизанів, впроваджені в різні органи ворога, поліцію;

– люди, які проживають у містах і селах, працюють на будівництві, заводах, електростанціях тощо;

– зняття копій з документів;

– підслуховування розмов між співробітниками установ, працівниками підприємств тощо;

– спостереження за розташуванням військових частин і підрозділів, поліцією тощо.

Боротьба з контррозвідкою супротивника. Зі зростанням партизанського руху ворог буде вживати всіх заходів з його придушення. Тут активно діятиме поліція, посилаючи свою агентуру в партизанські групи, селища та установи. Агенти ворога впроваджуються й діють під добре розробленою легендою. Ворог вербуватиме своїх донощиків, інформаторів, зв'язківців, використовуючи для цього найгірші елементи суспільства: наркоманів, п'яниць, бродяг, безробітних та ідейно нестійких людей. Тому партизани, люди, які співпрацюють з ними, повинні проявляти максимум пильності, обережності та винахідливості .

Джерела:

Аблазов В. І. Афганістан. Четверта війна. – Київ: Марко Пак, 2002. – 206 с.

Червонописький С. В., Костиря А. А., Сіроштан В. Г. Афганська арена. Військово-політична спецоперація СРСР 1979–1989 р. Довідник. – Київ: МІЦ «Медінформ», 2014. – 458 с.

Знай наших!

Снайперська гвинтівка Snipex Alligator використовується ЗСУ вже третій рік.

САУ «БОГДАНА»

Допомогла звільнити острів Зміїний

«Богдана» – це перша українська самохідна артилерійська установка з натовським калібром 155 мм. Розроблялася силами підприємства КрАЗ. Як шасі використовується КрАЗ-63221. Існує в єдиному екземплярі, який удалося вивезти з Кременчука для передачі українській армії. У січні перед початком повномасштабного вторгнення рф до України проводилися попередні вогневі випробування установки.

Незважаючи на наявність в українській армії лише одного екземпляра САУ «Богдана», вона застосовується в ЗСУ – і дуже ефективно. За словами головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного, установка відіграла важливу роль у визволенні острова Зміїний від російських окупантів. «Богдана» завдавала ударів під час коригування безпілотника.

Основні характеристики САУ «Богдана»:

- *дальність стрільби – 42 км фугасним снарядом і 50 км реактивним*
- *калібр – 155 мм*
- *максимальна швидкість – 80 км/год по шосе*
- *запас ходу – 800 км по трасі*
- *обслуговування – 5 осіб*
- *скорострільність – 4-6 пострілів за хвилину*
- *кількість снарядів – 20.*

РСЗВ «БУРЕВІЙ»

Краще, ніж РСЗВ «Ураган»

РСЗВ «БУРЕВІЙ» – це розробка Шепетівського ремонтного заводу, одна з новинок українського ВПК. Створена для заміни радянських реактивних систем залпового вогню «Ураган». Установка має такий же калібр і здатна стріляти такими ж ракетами, що й «Ураган». Однак вона має низку покращень – нове чеське шасі Tatra T815-7, цифрову систему управління вогнем і обмін інформацією на полі бою.

РСЗВ «Буревій» уже кілька разів потрапляла на відео, це говорить про те, що установка бере активну участь у захисті України від агресора.

Основні характеристики РСЗВ «Буревій» :

- *калібр – 220 мм*
- *дальність стрільби – 35 км або 65 км при використанні ракет «Тайфун»*
- *кількість напрямних – 16*

Точна кількість РСЗВ «Буревій» в українській армії невідома. Проте на початок повномасштабного вторгнення на завод виробника прибуло 16 шасі T815-7. Незважаючи на те, що це також нова система, як і «Богдана» , відгуки про неї з фронту надходять чудові.

Ігаль ЛЕВІН, «Воєнний Фокус».

Звичайний рашизм

ЗЛОЧИН І БРЕХНЯ КРИВАВОЇ КРЕМЛІВСЬКОЇ КЛІКИ

Ракетний удар по торговому центру «Амстор» у Кременчуку

Ракетний удар по ТЦ «Амстор» 27 червня. Ракети Х-22 росія запустила зі стратегічних бомбардувальників Ту-22М3, що злетіли з аеродрому Шайковка, а пуски здійснювали з Курської області.

У торговому центрі під час удару перебував персонал і близько 200 покупців, загинуло 25 осіб, десятки людей поранено.

Президент України Володимир Зеленський тоді назвав це одним з найбільш зухвалих терористичних актів в історії Європи: «Бити ракетами по цивільних об'єктах можуть лише абсолютно відморожені терористи, яким не має бути місця на землі. І це не помилкові влучання ракет у дитсадки, школи, ТРЦ, житлові будинки, це прораховані удари окупантів. росія має бути визнана державою – спонсором тероризму. Світ здатний, а отже, повинен зупинити російський терор».

• **кремлівська брехня: Telegram-канал міноборони росії, зведення від 28 червня:** *«збройні сили російської федерації продовжують завдавати ударів по військових об'єктах на території України. 27 червня в місті Кременчук Полтавської області ВКС росії завдано удару високоточною зброєю повітряного базування по ангарах з озброєнням і боєприпасами, що надійшли від США та європейських країн, в районі Кременчуцького заводу дорожніх машин. Внаслідок високоточного удару зброя та боєприпаси західного виробництва, зосереджені на складській території для подальшого відправлення українському угрупованню військ на Донбасі, вражені. Детонація боєприпасів, що зберігалися до західної зброї, викликала пожежу в розташованому поряд з територією заводу торговому центрі, що не функціонував».*

Удар по центру Вінниці

14 липня вранці у Вінниці пролунало кілька вибухів. По центру міста вдарили трьома ракетами «Калібр», які рашисти запустили з акваторії Чорного моря. ДСНС повідомила, що внаслідок ракетного удару «загинуло 23 особи (з них 3 дитини), за допомогою звернулося 197 осіб, 80 осіб госпіталізовано, пошкоджено та зруйновано орієнтовно 55 багатоквартирних і приватних житлових будинків, 40 автомобілів».

«Сьогодні вранці російські ракети вдарили по нашому місту Вінниця. Звичайне мирне місто. Крилаті ракети влучили у дві громадські будівлі, розбиті житлові будинки, медичний центр – у ньому пожежа. Палали машини, трамваї. Це – зухвалий акт російського терору. Таке не могли зробити люди, це – скоти. Вісім ракет, дві з яких влучили у центр міста» , – заявив Президент України Володимир Зеленський під час виступу на міжнародній конференції у Гаазі.

Це забувати і вибачати не можна, тому продовжуємо згадувати найжахливіші злочини рашистів під час широкомасштабної війни на території нашої країни та коментар цих злодіянь з точки зору цинічної російської пропаганди.

• **кремлівська брехня: російськомовне інтернет-ЗМІ Meduza, 14 липня:** *«міноборони рф офіційно не коментувало ці відомості. Проте головний редактор RT маргарита сімоньян стверджує, що зв'язалася із відомством. Вона запитала, куди військові цілилися у Вінниці, на що їй відповіли: «На Будинок офіцерів, там був тимчасовий пункт розміщення нациків».*

Першим із російських офіційних осіб ситуацію прокоментував старший радник постпредства рф при ООН Євген Варганов. «росія завдає ударів лише по військових об'єктах в Україні. Удару по Вінниці було завдано по Будинку офіцерів, де саме готувалися Збройні Сили України», – заявив він».

Удар ракетами Х-22 по базі відпочинку у селищі Сергіївка

Унаслідок ракетного удару 1 липня по курортному селищу міського типу Сергіївка у Білгород-Дністровському районі Одеської області сталося часткове руйнування дев'ятиповерхового житлового будинку з подальшим загорянням прибудованого до нього магазину на площі близько 20 кв м, окрім того, зруйновано триповерховий та чотириповерховий корпуси бази відпочинку «Годжі».

Відомо, що удар здійснено трьома ракетами Х-22 з літаків стратегічної авіації Ту-22 з напрямку Чорного моря. Внаслідок ракетного удару загинула 21 особа (серед жертв 11-річний хлопчик), 38 людей постраждало.

• **кремлівська брехня: BBC News. русская служба, 1 липня:** *«У кремлі вчергове заявили, що російська армія не цілиться по цивільних об'єктах.*

«Я хочу вам ще раз нагадати слова президента та головнокомандувача рф про те, що збройні сили російської федерації під час спеціальної військової операції не працюють із цивільних цілей та цивільної інфраструктури», – сказав офіційний представник кремля дмитро пєсков».

Розстріл «Градами» і ракетами Харкова

28 лютого російська армія з реактивних систем залпового вогню «Град» і високоточними ракетами обстріляла кілька районів Харкова: Олексіївку, Салтівку, Павлополе. У місті пошкоджено 87 житлових будинків. Унаслідок обстрілів загинули 11 людей, понад 40 поранені, серед них – п'ятеро дітей.

Загалом за п'ять місяців війни рф обстріляла Харків понад 5 тисяч разів, за фактами обстрілів слідчі відкрили понад 5200 кримінальних проваджень.

З початку широкомасштабного вторгнення росії 24 лютого і станом на початок серпня в Харкові та Харківській області загинуло від російських обстрілів більше ніж тисяча цивільних осіб.

Про це повідомив керівник Харківської обласної прокуратури Олександр Фільчаков у Facebook: «На території Харкова та області вже загинули понад 1000 цивільних осіб, поранені – вдвічі більше. Серед убитих – 50 дітей. Наймолодший загиблий від дій агресора – 5-місячний малюк».

• **кремлівська брехня: «Аргументы и факты», 3 червня:** *«Самі харків'яни з жахом від появи у місті нового «Азова». «Ця пакість, якщо не перетворить наше місто на другий Маріуполь, то точно забере ще життя харків'ян, – каже Сергій. – Вони з перших днів тут розгулювали з мінометами і РСЗВ, шмаляли з одного району в інший, а потім голосно кричали, що це росіяни. Так, більш як половина зруйнованих будинків – це їхніх рук справа. Через них і росіяни стріляють по місту: ці відморозки влаштовують свої склади і казарми у школах, дитсадках та училищах. Туди й летить від російських військових. А поряд із цими об'єктами страждають і гинуть прості люди».*

Ядерний тероризм рф

Погрози застосування ядерної зброї та зруйнування ядерних об'єктів мали б очолити трагічний список російських воєнних злочинів. Жахливі наслідки прогнозують міжнародні фахівці-ядерники у разі пошкодження, наприклад, Запорізької атомної електростанцій.

4 березня були вперше обстріляні будівлі та блоки цієї АЕС, терористи пошкодили перший енергоблок. 16 квітня і 5 червня над Південноукраїнською АЕС пролетіли російські ракети. 25 квітня зафіксовано дві російські крилаті ракети, що пролетіли у критичній близькості до ядерних об'єктів Хмельницькою АЕС. 26 квітня дві крилаті ракети пролетіли на малій висоті над ЗАЕС.

5 серпня на Запорізькій АЕС через російські обстріли відключили від мережі один із трьох енергоблоків, що працюють, 6 серпня російські окупанти вкотре здійснили ракетні обстріли Запорізької АЕС і міста Енергодар – влучили по майданчику поруч зі сховищем відпрацьованого ядерного палива.

«Як ви знаєте, ми замінували усі важливі об'єкти Запорізької атомної станції. І ми не приховуємо цього від ворога. Ми їх попередили. Ворог знає, що станція буде або російською, або нічиєю. Ми готові до наслідків цього кроку... І якщо буде найжорсткіший наказ – ми маємо виконати його із честю», – процитував «Енергоатом» заяву російського начальника військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту валерія васильєва, котрий командує гарнізоном ЗАЕС.

Офіційний сайт Енергоатому повідомив, що 11 серпня 2022 року рашисти вкотре піддали обстрілам найбільшу в Україні та Європі Запорізьку атомну електростанцію. Зафіксовано п'ять «прильотів» у районі комендатури станції – безпосередньо поруч зі сховищем джерел випромінювання.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що російська федерація цими обстрілами «пробила дно» у світовій історії тероризму. «Лише повний відхід росіян із території Запорізької АЕС і відновлення повноцінного контролю України над ситуацією навколо станції гарантують відновлення атомної безпеки для всієї Європи», – наголосив він.

11 серпня Рада безпеки ООН зібрала чергове засідання, офіційною підставою якого стала реальна загроза міжнародному миру та безпеці.

• **кремлівська брехня: пропагандистська інформаційна агенція росії ТАРС, 11 серпня:** *«11 серпня 2022 року підрозділами 44-ї артилерійської бригади ЗСУ з боку населеного пункту Нікополь зі 152-мм гармат здійснено обстріл Запорізької атомної електростанції, – заявив мізинцев, який очолює міжвідомчий координаційний штаб рф з гуманітарного реагування.*

мізинцев також звернув увагу, що це не перший умисний обстріл радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів українськими військовими, внаслідок якого створюється реальна загроза життю і здоров'ю тисяч мирних мешканців.

«Розцінюємо ці злочинні дії української влади як акти тероризму. Це черговий доказ геноциду з боку злочинного київського режиму цивільного населення Донецької та Луганської народних республік, яке бореться за свою незалежність від українського нацизму», – заявив він».

Володимир ПОЛІЩУК, кореспондент АрміяInform.

Від редакції

З початку повномасштабного вторгнення ворог скоїв в Україні понад 40 тисяч воєнних злочинів. Найжахливіший з них – загибель і каліцтво ні в чому не винних дітей.

Станом на 12 вересня більш як 1130 дітей постраждали в Україні внаслідок збройної агресії російської федерації. За офіційною інформацією ювенальних прокурорів 383 дитини загинули й понад 747 зазнали поранення різного ступеню тяжкості. Ці цифри не остаточні, оскільки триває робота з їх встановлення в місцях ведення активних бойових дій, на тимчасово окупованих і звільнених територіях.

Найбільше постраждало дітей у Донецькій області – 390, Харківській – 209, Київській – 116, Миколаївській – 72, Чернігівській – 68, Луганській – 61, Херсонській – 55, Запорізькій – 46, Дніпропетровській – 26.

Через бомбардування та обстріли збройними силами рф пошкоджено 2480 закладів освіти. З них 289 зруйновано повністю.

Цікаво, що про це кажуть крикливі кремлівські брехунці?

До речі, надати інформацію про воєнний злочин щодо дитини можна через єдиний доказовий хаб: warcrimes.gov.ua та за телефонами: +380961004438, +380683235856. «Діти війни» – платформа, на яку можна повідомити і знайти всю інформацію про дітей, які постраждали внаслідок війни рф проти України.

Наша історія

Бійці п'ятого українського фронту років Великої Вітчизняної війни.

Українські партизани сьогодні.

ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНІ

22 вересня ми традиційно відзначаємо День партизанської слави. Вітаємо партизанів усіх поколінь зі святом і бажаємо ветеранам міцного здоров'я, а сучасним народним месникам – великої перемоги.

У 1920-х – на початку 1930-х років у СРСР підготовці до можливої партизанської війни приділяли значну увагу: проводився облік кадрів підпільників і партизанів, аналіз досвіду підпільної та партизанської боротьби в період Громадянської війни та військової інтервенції, а також досвіду партизансько-повстанських рухів інших народів і досвіду «малої війни», накопиченому російською армією. Було організовано роботу з написання наукових праць і навчальних посібників з тактики партизанської боротьби, створення партизанських шкіл, а також спеціальної техніки та озброєння для партизанських формувань.

Партизанська боротьба розглядалася як важлива складова військових дій РСЧА. З кінця 1931 року в прикордонних районах було обладнано приховані склади зі зброєю та спорядженням. Однак надалі, у 1937—1938 роках, систему підготовки партизанських кадрів було зруйновано, більшість підготовлених кадрів були репресовані й загинули, а практично всі обладнані склади – вилучені.

У результаті в початковий період Великої Вітчизняної війни військово-політичне керівництво СРСР зіткнулося зі значними труднощами, які негативно позначилися на масштабах і результативності партизанського руху в перші місяці війни.

Загалом у 1941 році було створено 644 підпільні організації, для партизанської та підпільної роботи було підготовлено й залишено понад 33 тис. осіб.

З цієї кількості на території Правобережної України для партизанської та підпільної роботи було залишено тільки 5 підпільних обкомів і 150 організаційних груп загальною чисельністю 2 тис. осіб.

Багато з цих організацій не змогли налагодити роботу й були знищені у перші дні окупації. Крім того, у зв'язку зі складною обстановкою на фронті частина особового складу, підготовленого для партизанської діяльності, була спрямована на поповнення фронтових частин.

У 1941 році партизанський рух найбільш успішно розвивався в лісистих районах північної України та у прифронтовій смузі. Центром формування великих партизанських загонів в Україні 1941 року стала Сумська область, куди стікалися партизанські загони, створені для діяльності в південних областях України, військовослужбовці-окруженці та інші патріоти.

У жовтні-листопаді 1941 року партизанські загони перейшли до активної діяльності, одночасно розпочався процес об'єднання невеликих територіальних загонів у більші з'єднання.

З іншого боку, після настання холодів деякі загони припинили діяльність і розпалися (або навіть саморозпустилися). Крім того, частина загонів, що діяли у прифронтовій зоні, вийшла до радянського тилу.

Навесні 1942 року на обліку Українського штабу партизанського руху (УШПР) перебувало 36 тис. партизанів (проте 3600 партизанів у складі 13 українських партизанських загонів діяли на території Білорусії).

У період з 1 квітня до кінця вересня 1942 року основним завданням УШПР стає встановлення зв'язку з партизанськими загонами, тим часом УШПР перекинув через лінію фронту 309 фахівців (переважно командирів, підривників і зв'язківців) із 150 радіостанціями.

У 1942 році партизанський рух у СРСР набуває все більш активних форм і масового характеру.

31 серпня – 2 вересня 1942 року відбулася нарада командирів партизанських загонів, на якій було ухвалено рішення посилити партизанський рух на території Правобережної України. 15 вересня 1942 року Український штаб партизанського руху наказав здійснити перехід на Правобережну Україну партизанським загонам і з'єднанням. З'єднання С. А. Ковпака мало здійснити перехід до Київської області, з'єднання О. М. Сабурова — до Житомирської, з'єднання О. Ф. Федорова — до Чернігівської. До Сумської області мали перейти Ямпільський партизанський загін, а також частина Хільчанського загону та частина Середино-Будського партизанського загону. Одночасно почалося перекидання розвідувальних та організаторських груп до інших областей УРСР.

У період з 26 жовтня 1942 року до березня 1943 року з'єднання С. А. Ковпака та О. М. Сабурова пройшли рейдом північною Україною. Виступ партизанів виявився несподіваним для супротивника, у перші дні рейду партизанські з'єднання не зустрічали значного опору. В результаті рейду партизани завдали супротивнику значних втрат.

1943 року партизанський рух продовжував розширюватися на нові території, партизани завдавали значних втрат супротивнику й контролювали значні райони північно-східної України.

У Херсоні нині партизани бачать все.

Окрім загонів, які перебували на зв'язку УШПР, на окупованій території України діяли розвідувальні групи та бойові загони НКВС, а також місцеві територіальні загони і групи самозахисту, які не мали зв'язку з «Великою землею».

У середині 1943 року в битві за Дніпро взяли участь 17332 українських радянських партизанів, які захопили і частково обладнали 25 переправ через Дніпро, Десну і Прип'ять.

До кінця 1943 року на зв'язку УШПР перебувало 29 з'єднань і 83 окремих партизанських загони, ще 15 тис. партизанів на той час вийшли через лінію фронту на радянську територію.

На початку 1944 року на Правобережній Україні продовжували діяти з'єднання В. А. Бегми, П. П. Вершигори, С. Ф. Малікова, Я. І. Мельника, М. І. Наумова, А. З. Одухи, С. А. Олексенка, О. Ф. Федорова, І. Ф. Федорова та ін. При цьому частина українських партизанських загонів перейшла на територію Польщі та Словаччини. При наближенні лінії фронту партизани нерідко вели бої за звільнення населених пунктів у взаємодії з радянськими військами.

Надалі, у міру визволення території України, частина партизанських загонів вийшла до радянського тилу і була розформована.

Загальна чисельність радянських партизанів і підпільників на території України у 1941—1944 роках оцінювалася на рівні 220 тис. осіб у складі 53 партизанських з'єднань, 2145 партизанських загонів і 1807 партизанських груп. Разом з українцями у партизанських загонах боролися росіяни, білоруси та представники 38 інших національностей СРСР, а також інтернаціоналісти – громадяни європейських держав: 2 тис. поляків, 400 чехів і словаків, 71 югослав, 47 угорців, 28 німців і 18 французів.

За участь в антифашистській боротьбі у підпіллі та партизанських загонах на території УРСР урядовими нагородами було нагороджено 183 тис. осіб, звання Героя Радянського Союзу отримали 95 осіб (двоє з них – О. Ф. Федоров та С. А. Ковпак стали двічі Героями Радянського Союзу).

Військово-політичне керівництво СРСР зуміло організувати комплексну підтримку партизанського руху — зокрема особовим складом, озброєнням і спорядженням.

Загалом для підтримки радянських українських партизанів радянською авіацією було здійснено 2 тис. літако-вильотів. Лише у період з 6 червня 1942 року до початку липня 1943 року радянським українським партизанам літаками було доставлено 1532 тонни вантажів вивезено на «Велику землю» 2250 осіб – дітей, поранених і хворих партизанів і членів їхніх сімей.

Для керівництва партизанським рухом і координації його дій з операціями Червоної Армії 30 травня 1942 року при Ставці Верховного головнокомандування було створено Центральний штаб партизанського руху (ЦШПР) на чолі з керівником П. К. Пономаренком.

(Закінчення в наступному номері).

В. АБЛАЗОВ.

В організаціях УСВА

РОБОТА ТРИВАЄ І В ТАКИЙ СКЛАДНИЙ ЧАС

Відбулась робоча нарада голів Дніпропетровського обласного і міського об'єднань ветеранів Афганістану УСВА Віктора Волошина та Юрія Виноградова.

ОБГОВОРЕНО питання поточного життя Спілки і діяльності територіальних і місцевих організацій ветеранів Афганістану в цей складний воєнний час, намічено плани на майбутнє.

В Україні йде визвольна війна. Війна жорстока й кровопролитна. Згадуючи Афганістан, ми усвідомлюємо скільки болю та горя принесло афганське десятиріччя у домівки наших земляків, скільки молодих солдат повернулися додому скаліченими фізично і з глибокими душевними ранами і скільки їх полягло. Цю сторінку нашої історії знають наші діти, онуки, рідні й близькі люди. І от тепер горе діється на нашій рідній землі.

Багато ветеранів-«афганців» Дніпра та області виконують свій громадянський військовий обов'язок на фронті. Є такі, хто отримав контузії та поранення двічі, а то й тричі, деякі вже одужали і знову відбули на фронт. Окремі ветерани за віком і станом здоров'я демобілізувались і вже як волонтери допомагають своїм побратимам, які залишилися на війні.

Йшла мова про посильну допомогу членам ДМОВА, яких не один десяток беруть нині участь у бойових діях, та їхнім сім'ям, які залишилися вдома. Кожна організація, окрім статутних завдань своєї діяльності, самостійно, відповідно до поточного моменту, додатково визначає напрями своєї діяльності.

У цьому напрямі у місті Дніпро вдало працюють підрозділи ветеранів Афганістану в АНД, Самарському і Шевченківському районах міста. Дуже спритно спрацювали ветерани в придбанні та ремонті автотехніки у Чечелівському районі. Відвідуємо поранених побратимів у шпиталях і лікарнях Дніпропетровщини. Надавали допомогу оргтехнікою, речами. Займалися допомогою з евакуацією. Підтримуємо постійний зв'язок і спілкуємося з ветеранськими організаціями області та України, на постійному зв'язку з головою УСВА Сергієм Червонопиським.

Незважаючи на воєнний час, продовжують діяти державні та комплексні місцеві територіальні програми соціального захисту ветеранів війни і членів сімей загиблих в Афганістані воїнів. Намічено плани й триває робота зі сприяння і допомоги в оздоровленні, придбанні ліків і лікуванні ветеранів Афганістану за підтримки міського голови Дніпра Бориса Філатова й депутатського корпусу. Не забуваємо про майбутнє забезпечення житлом ветеранів, а це обов'язково продовжиться після війни! Велику допомогу у вирішенні цих питань постійно надає Департамент соціальної політики Дніпровської міської ради, який очолює заступник міського голови Едуард Підлубний.

Обговорювались плани на продовження проведення фестивалю солдатської пісні «Афганський вітер» у новому форматі в мирний час.

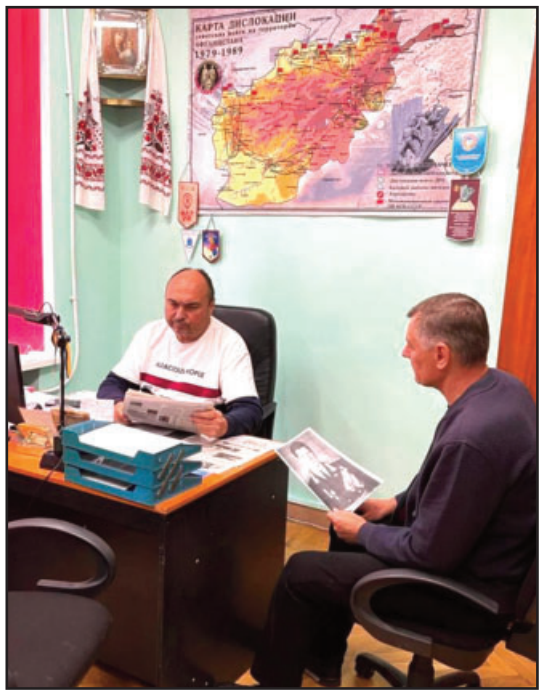

Юрій ВИНОГРАДОВ,
голова Дніпропетровського міського об'єднання ветеранів Афганістану.

ПЕРЕДПЛАТА

Побратиме, це наша з тобою газета!

РОЗПОЧАТО ПЕРЕДПЛАТУ НА ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ НА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2023 РОКУ!

Газету Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) **«ТРЕТІЙ ТОСТ»**, де друкуються законодавчі матеріали з питань соціального захисту сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів війни, учасників бойових дій, юридичні консультації, матеріали про життя і роботу організацій УСВА (територіальних, місцевих, районних), спогади, проза і поезія, можна передплатити за Каталогом видань України «Преса поштою»:

- **на сайті ДП «Преса» www.presa.ua,**
- **на сайті АТ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua,**
- **у відділеннях поштового зв'язку,**
- **в операційних залах поштамтів,**
- **у пунктах приймання передплати.**

Оформити передплату з поточних місяців також завжди можна до 16 числа (включно) кожного місяця, що передує передплатному.

Мінімальний передплатний період – один місяць.

Наш індекс – 30224.

Вартість передплати з урахуванням приймання передплати і доставки складає:

на місяць – 14 грн, на три місяці – 37 грн,
на шість місяців – 68 грн, на рік – 130 грн.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

ПРЕС-СЛУЖБА УСВА.

Пам'ять

УКРАЇНЕЦЬ, ЯКИЙ ПОСТАВИВ КРАПКУ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Ми пишаємось нашим всесвітньо відомим земляком Кузьмою Миколайовичем Дерев'янком – Героєм України, українським радянським військовим діячем, генерал-лейтенантом, який в прямому сенсі поставив крапку в Другій світовій війні.

ЦЕ УКРАЇНЕЦЬ, про якого знає весь світ і якого не слід забувати на Батьківщині. За рішенням сільради у рідному селі Кузьми Миколайовича – Косенівці на Черкащині 1982 року споруджено пам'ятну стелу, на якій увічнено історичний автограф і церемонію підписання Акта про беззастережну капітуляцію Японії; його іменем названо вулиці в Косенівці та Умані; у батьківському дворі 2005 року відкрито меморіальний музей-садибу.

Ми завжди будемо шанувати своїх героїв і дбайливо зберігати пам'ять про правдиву історію воєнних років.

На знімку з архіву Уманської міської ради ветеранів – поїздка в музей К. М. Дерев'янка в село Косенівку. Вдячні екскурсоводу за живу розповідь про родину Дерев'янків і життєвий шлях нашого генерала.

Олександр БЕЗСМЕРТНИЙ.

Зверніть увагу!

Як оформити дублікат посвідчення

Якщо посвідчення учасника бойових дій втрачене або зіпсоване, ви можете отримати його дублікат. Для цього необхідно зібрати відповідний пакет документів і надіслати на пошту Міністерства у справах ветеранів України.

ТАКА МОЖЛИВІСТЬ доступна для тих Захисників і Захисниць, які отримували статус УБД згідно з рішенням міжвідомчої комісії, утвореної Мінветеранів.

Крок 1. Необхідні документи: 1. Заява про заміну зіпсованого або втраченого посвідчення з уточненням причин втрати. Обов'язково вкажіть у заяві номер мобільного телефону. 2. У разі втрати посвідчення (за можливості) – оголошення в газету про втрату документа із зазначенням прізвища, ім'я, по-батькові, що на ньому вказані. 3. У разі пошкодження посвідчення – зіпсоване посвідчення. 4. Копія втраченого посвідчення (за наявності) або зазначення номеру, серії посвідчення і дати видачі. 5. Копії сторінок паспорту (1, 2 та 11, 12), копії довідки про присвоєння ідентифікаційного номера. 6. Фотокартки розміром 3х4 – 2 шт.

Крок 2. Надішліть документи на електронну пошту Мінветеранів dpi@mva.gov.ua (фотокартки – поштовим зв'язком АТ «Укрпошта» на адресу Мінветеранів: м. Київ, пров. Музейний, 12, 01001).

Залишилися запитання? Телефонуйте за номером 063 688 95 96 або звертайтеся на електронну адресу 411dsvv@ukr.net.

Афганістан сьогодні

ЧИ ВИКОНАЛИ ТАЛІБИ СВОЇ ОБІЦЯНКИ?

Рік тому таліби захопили Кабул і здивували світ, проголосивши помірну політику в Афганістані. Ключовою обіцянкою було дотримання прав жінок. Чи були обіцянки ісламістів виконані?

НА ПЕРШІЙ же прес-конференції після захоплення влади в Афганістані у серпні 2021 року таліби запевнили, що проводитимуть досить помірну політику. Вони пообіцяли, що дівчатка зможуть відвідувати школи, що права жінок дотримуватимуться і нікому з противників влади не мститимуться. DW розбиралася, чи «Талібан» дотримався своїх обіцянок.

ПРАВА ЖІНОК ДОТРИМУВАТИМУТЬСЯ В РАМКАХ ІСЛАМСЬКОГО ПРАВА

Твердження. На своїй першій прес-конференції у серпні 2021 року офіційний представник «Талібану» Забіхулла Муджахід наголосив: «Жінки будуть дуже активні в суспільстві, але в рамках приписів ісламу». В рамках цих рекомендацій їм мали дозволити працювати й навчатися.

І це неправда.

Коли таліби захопили владу, багато хто побоювався, що їхнє правління виявиться таким самим суворим щодо жінок, яким воно було в 1990-х роках. Через рік таліби ввели безліч правил, що обмежують життя жінок.

У громадських місцях жінки повинні носити одяг, що покриває з голови до ніг. Якщо жінка не приховує своє обличчя за межами власного будинку, її батька чи найближчого родича чоловічої статі можуть заарештувати або звільнити з держслужби. Жінкам не дозволено підніматися на борт літака без супроводу опікуна – чоловіка або близького родича чоловічої статі, який досяг статевої зрілості.

Доступ до громадських парків в Афганістані поділено за статевою ознакою. Три дні на тиждень відведено для жінок, чотири – для чоловіків. Проте влада випустила указ із наполегливою рекомендацією жінкам виходити з дому лише у разі потреби.

Таліби пояснюють такі рішення міркуваннями безпеки. Але експерти вважають, що ці обмеження не підпадають під дію ісламського закону. Богослов Саєд Абдул Хаді Хедаят, який живе в Афганістані, виступає проти того, як таліби наказують афганським жінкам покривати своє тіло. «Мусульманські країни та священнослужителі згодні щодо використання самого хіджабу, але існують різні погляди щодо його вигляду», – пояснює він в інтерв'ю DW, додаючи, що обличчя, руки й ноги не входять до числа зон, які згідно з ісламом мають бути закриті.

У деяких сферах таліби обмежили доступ до роботи. «Більшості держслужбовців жіночої статі наказано залишатися вдома, за винятком тих, хто працює в таких сферах, як охорона здоров'я або освіта, – наголошується в до-

повіді Amnesty International. – Стратегія «Талібану», схоже, полягає в тому, щоб дозволити продовжувати працювати лише тим жінкам, яких не в змозі замінити чоловіки. Багато жінок, які обіймали високі посади, було звільнено навіть у приватному секторі.

Такий підхід суперечить ісламським принципам. «В ісламі до жінок ставилися однаково, особливо у сфері освіти», – зазначає Фарід Юнус, професор близькосхідних досліджень та ісламської філософії в Каліфорнійському державному університеті Іст-Бей.

Згідно з ісламським вченням, освіта є обов'язковою як для чоловіків, так і для жінок, пояснюють Хедаят та Юнус.

За даними Amnesty International, жінки, які протестують проти введених талібами обмежень і правил, зазнають переслідувань, погроз, арештів і навіть тортур.

ДІВЧАТКАМ, ЯК І РАНІШЕ, БУДЕ ДОЗВОЛЕНО ВІДВІДУВАТИ ШКОЛУ

Твердження. Через кілька тижнів після захоплення влади талібами дівчаткам дозволили повернутися до шкіл, причому класи були розділені за статевою ознакою. Однак ученицям середніх шкіл не дозволялося відвідувати заняття. 21 вересня представник «Талібану» Муджахід заявив, що міністерство освіти докладає всіх зусиль, щоб «створити умови для якнайшвидшого відвідування дівчатками середніх шкіл». Терміни не було вказано.

І це неправда.

У березні міносвіти оголосило, що заняття будуть відкриті для всіх учнів, включно з дівчатками. Однак наступного дня, коли школярки вперше з'явилися на уроках, міністерство скасувало своє розпорядження й попросило дівчаток піти зі шкіл. Причиною вказували нестачу вчителів і труднощі зі шкільною формою. Було обіцяно: як тільки розроблять план відповідно до «ісламського права та афганської культури», школи будуть відкриті і для дівчаток. З того часу нічого не сталося.

ЗАГАЛЬНА АМНІСТІЯ ДЛЯ КОЛИШНІХ СУПРОТИВНИКІВ

Твердження. 17 серпня 2021 року Муджахід заявив: «Я хочу запевнити всіх співвітчизників, що вони були важливими, незалежно від того, чи працювали вони перекладачами, чи брали участь у військовій діяльності, чи були цивільними особами. Нікому не мститимуться». Він додав: «Тисячі солдатів боролися з нами протягом двадцяти років окупації. Усі вони помилувані».

І це неправда.

Amnesty International повідомляє про «хвилю вбивств, що піднялася із захопленням влади талібами», а також про «обшуки в будинках» у пошуках ймовірних «колабораціоністів» у перші ж дні після приходу талібів до влади в Кабулі. Після цього ісламісти, очевидно, не стали проводити тотальну кампанію помсти проти колишніх ворогів.

Однак Місія ООН зі сприяння Афганістану фіксує щонайменше 160 позасудових страт, 178 арештів, 23 ув'язнених, що містяться в ізоляції, та 56 випадків тортур колишніх держслужбовців і співробітників органів безпеки з боку талібів у період з 2 до 15 червня 2022-го.

Схожа доля, за даними ООН, спіткала десятки ймовірних членів відділення терористичного угрупування «Ісламська держава» в Афганістані, що називає себе «ІГ-Хорасан», і Національного фронту опору Афганістану.

У доповіді Місії сприяння правам людини в Афганістані робиться висновок про те, що в низці випадків амністію не було проведено.

ЖУРНАЛІСТИ МОЖУТЬ НЕ БОЯТИСЯ ПОГРОЗ І ЗАЛЯКУВАНЬ

Твердження. Представники «Талібану» пообіцяли «Репортерам без кордонів» дотримуватися принципів незалежності ЗМІ та свободи преси, якщо вони не порушуватимуть «культурні рамки», встановлені талібами.

І це неправда.

За кілька днів після приходу до влади в Кабулі бойовики «Талібану» вбили родича журналіста DW, на якого вони полювали. У вересні 2021 року Міжнародна федерація журналістів повідомила, що Фахім Дашті, голова Національної спілки журналістів Афганістану, був убитий у зіткненні між талібами та бійцями Національного фронту опору Афганістану.

Правозахисні організації не мають конкретних доказів того, що журналістів було вбито талібами. Однак мало хто сумнівається у тому, що свобода преси погіршилася відтоді, як «Талібан» захопив Кабул. Згідно з доповіддю «Репортерів без кордонів», із понад 10000 людей, які працювали в афганських редакціях у липні 2021 року, у грудні залишилися працювати лише 4360. У доповіді також йдеться, що 231 з 543 ЗМІ, які працювали влітку 2021 року, зникли за перші три місяці правління талібів. За даними дослідження, з моменту приходу до влади талібів було закрито 318 національних ЗМІ.

У січні 2022 року представник «Талібану» повідомив DW, що режим не закрив жодного ЗМІ, але деякі з них припинили роботу через нестачу фінансування. У тому ж інтерв'ю він визнав, що висвітлення подій у ЗМІ в Афганістані відповідає правилам, які в західних країнах сприймаються як дуже обмежувальні.

У березні таліби заборонили мовлення в Афганістані кількох міжнародних ЗМІ, зокрема BBC, «Голосу Америки» та DW. Через місяць були заарештовані не менше десятка журналістів. Згідно з дослідженням Національної спілки журналістів Афганістану, відсутність доступу до інформації, самоцензура, страх перед репресіями та економічною кризою – основні причини «безпрецедентного краху афганських ЗМІ».

ПОСТАЧАННЯ НЕЛЕГАЛЬНИХ НАРКОТИКІВ З АФГАНІСТАНУ ПРИПИНИТЬСЯ

Твердження. Після приходу «Талібану» до влади його офіційний представник Забіулла Муджахід заявив: «Ми запевняємо наших співвітчизників та міжнародну спільноту, що не вироблятимемо наркотиків». Він нагадав, що у 2000 році таліби звели до нуля виробництво наркотиків на основі маку.

І це не доведено.

Протягом десятиліть Афганістан був найбільшим у світі виробником і експортером героїну та опіуму. Згідно з дослідженням Управління ООН з наркотиків і злочинності, 2020 року ця країна забезпечувала близько 85 відсотків усіх нелікарських опіоїдів у світі.

На початку квітня цього року таліби заборонили вирощувати мак і пригрозили фермерам тюремним ув'язненням і спалюванням їхніх полів, якщо вони порушать заборону. Заступник міністра внутрішніх справ мулла Абдулхак Ахунд повідомив агентству AP, що «Талібан» співпрацює з іншими урядами і неурядовими організаціями у пошуку альтернативних культур для забезпечення доходів фермерів.

Поки що таліби, схоже, виконують цю обіцянку. Згідно з дослідженням Світового банку, виробництво маку в Афганістані впало майже до нуля після того, як «Талібан» у 2000 році заборонив його вирощування, і знову зросло лише після повалення режиму наприкінці 2001 року.

Проте експерти сумніваються в тому, що зусилля щодо викорінення виробництва опіоїдів цього разу виявляться ефективними та стійкими. Адже незаконний обіг наркотиків – важлива частина економіки країни: 2021 року дохід від нього становив від 1,8 до 2,7 мільярда доларів США. Загальна вартість опіатів становила 9-14 відсотків ВВП Афганістану.

ТРЕТІЙ ТОСТ
Свідоцтво про реєстрацію КВ 839 від 18.07.1994 р.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:
01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Е.
ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.
E-MAIL: USVA2007@UKR.NET
САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДДРУКОВАНО У ДРУКАРНІ ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ, ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.
Тираж 2000. Зам. 870.
ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ